

Oslo kommune
Byrådslederens avdeling

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Dato: 21.05.2008

Deres ref:

Vår ref (saksnr):

Saksbeh:

Arkivkode:

200700180-32

Hallvard Lunde, 23 46 11 54

014

OSLO KOMMUNES UTTALELSE TIL FORVALTNINGSREFORMEN

Oslo bystyre har i møte 14.05.2008 avgitt uttalelse til forvaltningsreformen i sakene 176/08 og 177/08.

I sak 176/08 – Endelig vedtak - Oslo kommunes uttalelse til regjeringens inndelingsforslag i St.meld. nr. 12 (2006-2007) ”Regionale fortrinn – regional framtid”, fattet bystyret følgende vedtak:

Oslo kommune finner ikke grunn til å endre det foreløpige vedtak 20.06.2007 og avgir følgende endelige uttalelse til regjeringens inndelingsforslag i St.meld. nr 12 (2006-2007) "Regionale fortrinn - regional framtid":

Reformen som regjeringen legger opp til i stortingsmeldingen har som utgangspunkt at det skal være tre folkevalgte nivå i landet. Oslo kommune mener at oppgavedelingen mellom staten og kommunesektoren i tilfelle må være styrende for hvilken inndeling det regionale mellomnivået skal ha. Avstanden mellom det nivået der beslutningene tas og befolkningen som berøres må være kortest mulig ved at det skjer en omfattende desentralisering av oppgaver som i dag løses på statlig nivå.

Oslo kommune legger til grunn at de særskilte utfordringene i hovedstadsregionen og Oslos spesielle rolle som hovedstad og storby ivaretas ved reformen. Det forutsettes at reformens mål om et forsterket folkestyre og demokrati på lokalt og regionalt nivå gjennom desentralisering av makt og myndighet og klar ansvarsdeling mellom forvaltningsnivåene betyr at ingen oppgaver sentraliseres og at Oslo kommune beholder dagens fylkeskommunale oppgaver. Kommunen legger også til grunn at det i denne reformen ikke er aktuelt å foreta endringer i kommunestrukturen på Østlandet med unntak av der dette skjer etter kommunenes eget ønske. Oslo kommune ønsker ikke at det etableres noe nytt forvaltningsnivå mellom kommunen og staten.

Med de oppgaver som Stortinget har vedtatt at regionene skal ha ansvar for, mener Oslo kommune det ikke er grunnlag for å foreta endringer i den geografiske inndelingen i Osloregionen. Kommunen viser i denne sammenheng til at forutsatt overføring av nødvendige ressurser og midler kan Oslo kommune overta alle oppgavene som foreslås

overført fra statlig nivå til regionene. Oslo kommune ønsker derfor å bli definert som egen region. Det er gode grunner til å opprettholde en særstatus for Oslo i landets forvaltningssystem. Selve hovedstadsfunksjonen er i seg selv et viktig hensyn som må ivaretas, og som bør kunne danne grunnlag for at Oslo får en særstatus som egen hovedstadsregion. Det er også viktig å peke på at Oslo etter valget i 2007 vil bestå av 15 bydeler med direkte folkevalgt representasjon, og som dekker mange av de oppgavene som vanlige kommuner har i dag.

Oslo kommune mener en forvaltningsløsning basert på at Oslo kommune defineres som egen region ikke er til hinder for en regioninndeling for øvrige deler av Østlandet, basert på en balansert flerkjernestruktur. Samordnings- og styringsutfordringer vil da som i dag måtte løses gjennom forpliktende samarbeid mellom øvrige regioner og kommuner, kombinert med eventuelle spesielløsninger for areal- og transportspørsmål. Oslo kommune og Akershus fylkeskommune har vist at dette er mulig. Både gjennom arbeidet med Oslopakke 3 og sammenslåing av StorOslo Lokaltrafikk og Oslo Sporveier har de to fylkeskommunene funnet konkrete løsninger for regionale transportutfordringer. Forslagene om deling av eierskapet i Innovasjon Norge mellom staten og regionene og oppretting av regionale innovasjonsselskaper med hoveddelen av SIVAs innovasjonsaktiviteter forutsettes utredet nærmere.

Oslo kommune mener at nettverkene som nå utvikles gjennom samarbeidsalliansen Osloregionen, næringsklyngene og kunnskapsalliansen gir et godt grunnlag for å utvikle et nærmere samarbeid mellom myndigheter og regionale aktører om regionens utfordringer. Samarbeidsalliansen Osloregionen har bl.a. grepet fatt i viktige felles områder som utvikling av en overordnet areal- og transportstrategi, strategier for kompetanseutvikling og verdiskaping, internasjonal profilering og sosial infrastruktur. Dette viser at til tross for at styringsutfordringer eksisterer og prosessene kan være krevende er det vilje i regionen til å komme frem til felles løsninger.

Med henvisning til at fylkeskommunene er bedt om å avklare både foretrukket og alternativ modell for den fremtidige regionale inndelingen har Oslo kommune vurdert alternativene, og bare funnet å kunne anbefale følgende:

1.

Oslo kommune ønsker at dagens grenser og styringsform for kommunen opprettholdes og at Oslo kommune defineres som egen region.

Samordnings- og styringsutfordringer forutsettes som i dag å bli løst gjennom forpliktende samarbeid mellom øvrige regioner og kommuner, kombinert med eventuelle spesielløsninger for areal- og transportspørsmål. Gjennom arbeidet med Oslopakke 3 og den fremforhandlede avtalen om sammenslåing av StorOslo Lokaltrafikk og Oslo Sporveier har Oslo Kommune og Akershus fylkeskommune funnet konkrete løsninger på dette. Oslo kommune viser videre til at nettverkene som nå utvikles gjennom samarbeidsalliansen Osloregionen, næringsklyngene og kunnskapsalliansen gir et godt grunnlag for å utvikle et nærmere samarbeid mellom myndigheter og regionale aktører om regionens utfordringer.

2.

Oslo kommune ønsker ikke at det etableres noe nytt forvaltningsnivå mellom

kommunen og staten. En alternativ modell med landsdelsregion, der Oslo kommune inngår, lar seg ikke forene med dette.

I sak 177/08 – Uttalelse til høringsnotat om forslag til nye oppgaver til det regionale folkevalgte nivået, fattet bystyret følgende vedtak:

Oslo kommune avgir følgende uttalelse til høringsnotat om forslag til nye oppgaver til det regionale folkevalgte nivået:

Oslo kommune legger til grunn at forutsatt overføring av ressurser og midler kan kommunen ivareta alle oppgavene som foreslås overført til det regionale folkevalgte nivået. Det understrekes at det er viktig at det ved overføringen av nye oppgaver tas hensyn til de reelle utgiftsbehov for oppgavene og at uavklarte spørsmål i den forbindelse klargjøres før reformen iverksettes.

Oslo kommune mener skatteinntektene bør tillegges økt vekt i finansieringsgrunnlaget for fylkeskommunene ved overføringen av nye oppgaver og styrking av rollen som regional utviklingsaktør. Et selvstendig finansieringsgrunnlag er viktig for å få til et levende lokaldemokrati og skape sammenheng mellom regionenes (fylkeskommunenes) inntekter og de folkevalgtes prioriteringer i rollen som regional utviklingsaktør.

Oslo kommune legger vekt på at samordnings- og styringsutfordringer skal løses gjennom forpliktende samarbeid mellom offentlige myndigheter og regionale utviklingsaktører. Oslo kommune er derfor tilfreds med at det i høringsnotatet understrekes at de nye oppgavene har som fellesnevner at de skal styrke det regionale folkevalgte nivået i rollen som utviklingsaktør og at det spesielt tas sikte på en tettere kobling mellom næringslivet, høyskolene, regionale forskningsaktiviteter og regionen for å legge til rette for næringsutvikling og innovasjon. Oslo kommune vil ikke overta ansvaret for riksveiene før staten har dekket opp vedlikeholdsetterslepet.

Oslo kommune er positiv til etablering av regionale forskningsfond og mener dette vil understreke betydningen av forskning som et viktig virkemiddel for regional utvikling. Kommunen ser etableringen av regionale forskningsfond, bedre fremtidige muligheter for direkte styring av riksveimidlene og ny plandel til plan- og bygningsloven som interessant for utvikling av samarbeid og samhandling mellom regionale aktører.

Oslo kommune mener imidlertid at regionene (fylkeskommunene) i sterkere grad må inn i forvaltningen av de regionale forskningsfondene enn det som det er lagt opp til og viser til at for innsatsområder som er felles på tvers av ulike regioner, har fylkeskommunene allerede erfaring med å kunne samarbeide. Staten bør først og fremst stimulere til hensiktsmessige samarbeidsarenaer. Oslo kommune er enig i at fondene bør ha en økonomisk slagkraft av en viss størrelse. Det gir også større muligheter for et samarbeid på tvers.

Oslo kommune tar til orientering at Innovasjon Norge videreføres som nasjonalt særlovsselskap og SIVA skal videreføres som et landsomfattende statsforetak. Kommunen vil i den forbindelse påpeke viktigheten av at regionstyrene i Innovasjon Norge gis reell innflytelse over virksomheten innenfor eget geografisk virkeområde. Når det gjelder sammensetningen av regionstyrene mener Oslo kommune at representantene må inneha gode kunnskaper om norsk næringsliv, og at det også er

viktig med bakgrunn fra norsk næringsliv/finans. Regionene (fylkeskommunene) bør oppnevne flertallet i regionstyrene slik flertallet i kommunalkomiteen har gått inn for når det gjelder styrene for de regionale forskningsfondene.

Oslo kommune kan ikke se behovet for å opprette et regionalt innovasjonsselskap sammen med SIVA i hovedstadsregionen og mener kommunen bør kunne stå fritt med hensyn til å engasjere seg i tilrettelegging for innovativ virksomhet og utvikling av infrastruktur uten å måtte binde seg opp i et samarbeid med en stor statlig aktør.

Med hilsen

Nils Holm
Kommunaldirektør

Hallvard Lunde
Spesialrådgiver

Godkjent og ekspedert elektronisk

- Vedlegg:**
1. Protokoll fra bystyrets behandling 14.05.2008, sak 176. Endelig vedtak - Oslo kommunes uttalelse til regjeringens inndelingsforslag i St.meld. nr. 12 (2006-2007) "Regionale fortrinn - regional framtid" - Byrådssak 200 av 11.10.2007
 2. Protokoll fra bystyrets behandling 14.05.2008, sak 177. Tilleggsinnstilling til byrådssak 200/2007 - Uttalelse til høringsnotat om forslag til nye oppgaver til det regionale folkevalgte nivået - Byrådssak 51 av 17.04.2008
 3. Byrådssak 200/07
 4. Byrådssak 51/08

[200701092]

Sak 176 Endelig vedtak - Oslo kommunes uttalelse til regjeringens inndelingsforslag i St.meld. nr. 12 (2006-2007) - "Regionale fortrinn - regional framtid" - Byrådsak 200 av 11.10.2007

Sendt til byrådet.

Bystyret har behandlet saken i møte 14/05/2008 sak 176

FORSLAG:

Forslag fremsatt i komiteen:

Ivar Johansen på vegne av SV fremmet følgende forslag:

Oslo kommune ønsker å erstatte dagens fylkeskommuner med større regioner. Et nytt regionalt forvaltningsnivå vil bety at vi fortsatt skal ha tre folkevalgte nivåer i Norge. Det presiseres at det er en forutsetning at en slik regional reform blir en demokratireform, ved at mer ansvar og myndighet legges til de nye regionene. Regionene må ha en økonomisk bærekraft, og finansieres gjennom en kombinasjon av statlige overføringer og skatteinntekter.

En forutsetning for at regionreformen skal lykkes er at det etableres regioner som er av en viss størrelse. Oslo kommune ser at det er behov for å gå igjennom den regionreform som allerede er foretatt innenfor for eksempel helseforetakene og barnevern/familievern. Det bør arbeides for at regionstrukturene følger hverandre, slik at vi unngår å ha mange ulike regioner, med forskjellige regionsgrenser.

All statlig virksomhet må gjennomgås med sikte på desentralisering. Formålet med gjennomgangen må være å styrke befolkningens tjenestetilbud, både hva gjelder omfang og kvalitet. Hver region må ha muligheter, og må oppfordres til å desentralisere tjenester og ansvar til større kommuner, som f.eks til de større byene. Det vil dermed bli et samarbeid mellom stat og kommune å finne frem til hvilke oppgaver som bør legges regionalt, men i hovedsak bør det være staten som gir fra seg oppgaver.

Oslo kommune vil i utgangspunktet befolkningsmessig være stor nok til å utgjøre en egen region. Kommunen mener imidlertid at det er store utfordringer i og rundt hovedstadsområdet og det området som i dag kalles for Østlandsområdet som tilsier at Oslo gjerne kan være en del av en større region. Spesielt vil dette være viktig for å få til en helhetlig og samlet politikk innenfor områdene miljø, samferdsel/kollektivtransport, næringsutvikling, kultur, idrett, boligbygging og når det gjelder høyskolesamarbeidet. Oslo kommune er av den oppfatning at Operaen, NRK, Riksteateret og Rikskonsertene fortsatt bør være statens ansvar, mens fordeling av spillemidler kan legges til regionnivå.

Oslo kommune er opptatt av at Oslo, i et fremtidig regionalt styringssystem, beholder ansvaret vi har i dag for spesialisttjenesten innenfor rus, psykiatri, familievern og barnevern. I tillegg vil Oslo fortsatt ha ansvar for videregående opplæring.

Oslo er en stor nok kommune til å forvalte et slikt ansvar, da kommunen har tilstrekkelig kompetanse og ressurser til å kunne gi befolkningen et godt tilbud. Mange kommuner vil ikke ha samme muligheter til å ivareta et slikt ansvar med den kommunestrukturen vi har i Norge i dag. Det vil da være nødvendig med interkommunale løsninger, eller avtaler der mindre kommuner kan kjøpe tjenester fra større kommuner. Regionenes ansvar bør være å sikre tilstrekkelig dimensjonering av tjenestene og sikre likeverdig kvalitet for befolkningen i regionene.

Oslo kommune vil spesielt fremheve potensialet for økt og forpliktende samarbeid i regioner knyttet til miljø og kollektivtransport, samt forskning og utdanning. Regional næringsutvikling vil også kunne bli styrket vesentlig ved innføring av regioner.

Oslo kommune vil påpeke at de mer detaljerte løsninger som regjeringens inndelingsforslag belyser, bør utformes i samsvar med ovennevnte synspunkter.

Votering:

SVs forslag ble forkastet mot 6 stemmer (SV).

Finanskomiteens innstilling ble vedtatt mot 3 stemmer (R).

Etter dette er bystyrets vedtak følgende:

Oslo kommune finner ikke grunn til å endre det foreløpige vedtak 20.06.2007 og avgir følgende endelige uttalelse til regjeringens inndelingsforslag i St.meld. nr 12 (2006-2007) "Regionale fortrinn - regional framtid":

Reformen som regjeringen legger opp til i stortingsmeldingen har som utgangspunkt at det skal være tre folkevalgte nivå i landet. Oslo kommune mener at oppgavedelingen mellom staten og kommunesektoren i tilfelle må være styrende for hvilken inndeling det regionale mellomnivået skal ha. Avstanden mellom det nivået der beslutningene tas og befolkningen som berøres må være kortest mulig ved at det skjer en omfattende desentralisering av oppgaver som i dag løses på statlig nivå.

Oslo kommune legger til grunn at de særskilte utfordringene i hovedstadsregionen og Oslos spesielle rolle som hovedstad og storby ivaretas ved reformen. Det forutsettes at reformens mål om et forsterket folkestyre og demokrati på lokalt og regionalt nivå gjennom desentralisering av makt og myndighet og klar ansvarsdeling mellom forvaltningsnivåene betyr at ingen oppgaver sentraliseres og at Oslo kommune beholder dagens fylkeskommunale oppgaver. Kommunen legger også til grunn at det i denne reformen ikke er aktuelt å foreta endringer i kommunestrukturen på Østlandet med unntak av der dette skjer etter kommunenes eget ønske. Oslo kommune ønsker ikke at det etableres noe nytt forvaltningsnivå mellom kommunen og staten.

Med de oppgaver som Stortinget har vedtatt at regionene skal ha ansvar for, mener Oslo kommune det ikke er grunnlag for å foreta endringer i den geografiske inndelingen i Osloregionen. Kommunen viser i denne sammenheng til at forutsatt overføring av nødvendige ressurser og midler kan Oslo kommune overta alle oppgavene som foreslås overført fra statlig nivå til regionene. Oslo kommune ønsker

derfor å bli definert som egen region. Det er gode grunner til å opprettholde en særstatus for Oslo i landets forvaltningssystem. Selve hovedstadsfunksjonen er i seg selv et viktig hensyn som må ivaretas, og som bør kunne danne grunnlag for at Oslo får en særstatus som egen hovedstadsregion. Det er også viktig å peke på at Oslo etter valgt i 2007 vil bestå av 15 bydeler med direkte folkevalgt representasjon, og som dekker mange av de oppgavene som vanlige kommuner har i dag.

Oslo kommune mener en forvaltningsløsning basert på at Oslo kommune defineres som egen region ikke er til hinder for en regioninndeling for øvrige deler av Østlandet, basert på en balansert flerkjernestruktur. Samordnings- og styringsutfordringer vil da som i dag måtte løses gjennom forpliktende samarbeid mellom øvrige regioner og kommuner, kombinert med eventuelle spesielløsninger for areal- og transportspørsmål. Oslo kommune og Akershus fylkeskommune har vist at dette er mulig. Både gjennom arbeidet med Oslopakke 3 og sammenslåing av StorOslo Lokaltrafikk og Oslo Sporveier har de to fylkeskommunene funnet konkrete løsninger for regionale transportutfordringer. Forslagene om deling av eierskapet i Innovasjon Norge mellom staten og regionene og oppretting av regionale innovasjonselskaper med hoveddelen av SIVAs innovasjonsaktiviteter forutsettes utredet nærmere.

Oslo kommune mener at nettverkene som nå utvikles gjennom samarbeidsalliansen Osloregionen, næringsklyngene og kunnskapsalliansen gir et godt grunnlag for å utvikle et nærmere samarbeid mellom myndigheter og regionale aktører om regionens utfordringer. Samarbeidsalliansen Osloregionen har bl.a. grepet fatt i viktige felles områder som utvikling av en overordnet areal- og transportstrategi, strategier for kompetanseutvikling og verdiskaping, internasjonal profilering og sosial infrastruktur. Dette viser at til tross for at styringsutfordringer eksisterer og prosessene kan være krevende er det vilje i regionen til å komme frem til felles løsninger.

Med henvisning til at fylkeskommunene er bedt om å avklare både foretrukket og alternativ modell for den fremtidige regionale inndelingen har Oslo kommune vurdert alternativene, og bare funnet å kunne anbefale følgende:

1.

Oslo kommune ønsker at dagens grenser og styringsform for kommunen opprettholdes og at Oslo kommune defineres som egen region.

Samordnings- og styringsutfordringer forutsettes som i dag å bli løst gjennom forpliktende samarbeid mellom øvrige regioner og kommuner, kombinert med eventuelle spesielløsninger for areal- og transportspørsmål. Gjennom arbeidet med Oslopakke 3 og den fremforhandlede avtalen om sammenslåing av StorOslo Lokaltrafikk og Oslo Sporveier har Oslo Kommune og Akershus fylkeskommune funnet konkrete løsninger på dette. Oslo kommune viser videre til at nettverkene som nå utvikles gjennom samarbeidsalliansen Osloregionen, næringsklyngene og kunnskapsalliansen gir et godt grunnlag for å utvikle et nærmere samarbeid mellom myndigheter og regionale aktører om regionens utfordringer.

2.

Oslo kommune ønsker ikke at det etableres noe nytt forvaltningsnivå mellom kommunen og staten. En alternativ modell med landsdelsregion, der Oslo kommune inngår, lar seg ikke forene med dette.

Oslo bystyres sekretariat, den 15. mai 2008

Jan Frode Jakobsen

Sak 55 Endelig vedtak - Oslo kommunes uttalelse til regjeringens inndelingsforslag i St.meld. nr. 12 (2006-2007) - "Regionale fortrinn - regional framtid" - Byrådsak 200 av 11.10.2007

Sendt til bystyret.

Finanskomiteen har behandlet saken i møte 29/04/2008 sak 55

Følgende representanter deltok under behandlingen av saken:

Bård Folke Fredriksen (H), Trond Jensrud (A), Janne Kristin Svegården (A), Ahmed Ali Wais (A), Brit Andreassen (H), Per Trygve Hoff (H), Berit Jensen Riis (F), Kristian Norheim (F), Ivar Johansen (SV), Olaf Thommessen (V), Gro Bratteli Jamholt (A)

Dokumenter innkommet:

- Notat av 14.11.2007 fra byrådsleder Erling Lae vedr. utsettelse av fristen for uttalelse om regioninndelingen (200701092-9)
- Brev av 15.11.2007 fra Kommunal- og regionaldepartementet om prosessen for å avklare den regionale inndelinga – Nye fristar (200701092-11)
- Notat av 07.03.2008 fra byrådsleder Erling Lae vedr. forvaltningsreformen – Høringsnotat om forslag til nye oppgaver til det regionale folkevalgte nivået (200701092-12)

FORSLAG:

Ivar Johansen på vegne av SV fremmet følgende forslag:

Oslo kommune ønsker å erstatte dagens fylkeskommuner med større regioner. Et nytt regionalt forvaltningsnivå vil bety at vi fortsatt skal ha tre folkevalgte nivåer i Norge. Det presiseres at det er en forutsetning at en slik regional reform blir en demokratireform, ved at mer ansvar og myndighet legges til de nye regionene. Regionene må ha en økonomisk bærekraft, og finansieres gjennom en kombinasjon av statlige overføringer og skatteinntekter.

En forutsetning for at regionreformen skal lykkes er at det etableres regioner som er av en viss størrelse. Oslo kommune ser at det er behov for å gå igjennom den regionreform som allerede er foretatt innenfor for eksempel helseforetakene og barnevern/familievernet. Det bør arbeides for at regionstrukturene følger hverandre, slik at vi unngår å ha mange ulike regioner, med forskjellige regionsgrenser.

All statlig virksomhet må gjennomgås med sikte på desentralisering. Formålet med gjennomgangen må være å styrke befolkningens tjenestetilbud, både hva gjelder omfang og kvalitet. Hver region må ha muligheter, og må oppfordres til å desentralisere tjenester og ansvar til større kommuner, som f.eks til de større byene.

Det vil dermed bli et samarbeid mellom stat og kommune å finne frem til hvilke oppgaver som bør legges regionalt, men i hovedsak bør det være staten som gir fra seg oppgaver.

Oslo kommune vil i utgangspunktet befolkningsmessig være stor nok til å utgjøre en egen region. Kommunen mener imidlertid at det er store utfordringer i og rundt hovedstadsområdet og det området som i dag kalles for Østlandsområdet som tilsier at Oslo gjerne kan være en del av en større region. Spesielt vil dette være viktig for å få til en helhetlig og samlet politikk innenfor områdene miljø, samferdsel/kollektivtransport, næringsutvikling, kultur, idrett, boligbygging og når det gjelder høyskolesamarbeidet. Oslo kommune er av den oppfatning at Operaen, NRK, Riksteateret og Rikskonsertene fortsatt bør være statens ansvar, mens fordeling av spillemidler kan legges til regionnivå.

Oslo kommune er opptatt av at Oslo, i et fremtidig regionalt styringssystem, beholder ansvaret vi har i dag for spesialisttjenesten innenfor rus, psykiatri, familievern og barnevern. I tillegg vil Oslo fortsatt ha ansvar for videregående opplæring.

Oslo er en stor nok kommune til å forvalte et slikt ansvar, da kommunen har tilstrekkelig kompetanse og ressurser til å kunne gi befolkningen et godt tilbud. Mange kommuner vil ikke ha samme muligheter til å ivareta et slikt ansvar med den kommunestrukturen vi har i Norge i dag. Det vil da være nødvendig med interkommunale løsninger, eller avtaler der mindre kommuner kan kjøpe tjenester fra større kommuner. Regionenes ansvar bør være å sikre tilstrekkelig dimensjonering av tjenestene og sikre likeverdig kvalitet for befolkningen i regionene.

Oslo kommune vil spesielt fremheve potensialet for økt og forpliktende samarbeid i regioner knyttet til miljø og kollektivtransport, samt forskning og utdanning. Regional næringsutvikling vil også kunne bli styrket vesentlig ved innføring av regioner.

Oslo kommune vil påpeke at de mer detaljerte løsninger som regjeringens inndelingsforslag belyser, bør utformes i samsvar med ovennevnte synspunkter.

Votering:

SVs forslag fikk 1 stemme (SV)
Byrådets innstilling ble enstemmig tiltrådt.

Etter dette er finanskomiteens innstilling:

Oslo kommune finner ikke grunn til å endre det foreløpige vedtak 20.06.2007 og avgir følgende endelige uttalelse til regjeringens inndelingsforslag i St.meld. nr 12 (2006-2007) "Regionale fortrinn - regional framtid":

Reformen som regjeringen legger opp til i stortingsmeldingen har som utgangspunkt at det skal være tre folkevalgte nivå i landet. Oslo kommune mener at oppgavedelingen mellom staten og kommunesektoren i tilfelle må være styrende for hvilken inndeling det regionale mellomnivået skal ha. Avstanden mellom det nivået

der beslutningene tas og befolkningen som berøres må være kortest mulig ved at det skjer en omfattende desentralisering av oppgaver som i dag løses på statlig nivå.

Oslo kommune legger til grunn at de særskilte utfordringene i hovedstadsregionen og Oslos spesielle rolle som hovedstad og storby ivaretas ved reformen. Det forutsettes at reformens mål om et forsterket folkestyre og demokrati på lokalt og regionalt nivå gjennom desentralisering av makt og myndighet og klar ansvarsdeling mellom forvaltningsnivåene betyr at ingen oppgaver sentraliseres og at Oslo kommune beholder dagens fylkeskommunale oppgaver. Kommunen legger også til grunn at det i denne reformen ikke er aktuelt å foreta endringer i kommunestrukturen på Østlandet med unntak av der dette skjer etter kommunenes eget ønske. Oslo kommune ønsker ikke at det etableres noe nytt forvaltningsnivå mellom kommunen og staten.

Med de oppgaver som Stortinget har vedtatt at regionene skal ha ansvar for, mener Oslo kommune det ikke er grunnlag for å foreta endringer i den geografiske inndelingen i Osloregionen. Kommunen viser i denne sammenheng til at forutsatt overføring av nødvendige ressurser og midler kan Oslo kommune overta alle oppgavene som foreslås overført fra statlig nivå til regionene. Oslo kommune ønsker derfor å bli definert som egen region. Det er gode grunner til å opprettholde en særstatus for Oslo i landets forvaltningssystem. Selve hovedstadsfunksjonen er i seg selv et viktig hensyn som må ivaretas, og som bør kunne danne grunnlag for at Oslo får en særstatus som egen hovedstadsregion. Det er også viktig å peke på at Oslo etter valgt i 2007 vil bestå av 15 bydeler med direkte folkevalgt representasjon, og som dekker mange av de oppgavene som vanlige kommuner har i dag.

Oslo kommune mener en forvaltningsløsning basert på at Oslo kommune defineres som egen region ikke er til hinder for en regioninndeling for øvrige deler av Østlandet, basert på en balansert flerkjernestruktur. Samordnings- og styringsutfordringer vil da som i dag måtte løses gjennom forpliktende samarbeid mellom øvrige regioner og kommuner, kombinert med eventuelle spesielløsninger for areal- og transportspørsmål. Oslo kommune og Akershus fylkeskommune har vist at dette er mulig. Både gjennom arbeidet med Oslopakke 3 og sammenslåing av StorOslo Lokaltrafikk og Oslo Sporveier har de to fylkeskommunene funnet konkrete løsninger for regionale transportutfordringer. Forslagene om deling av eierskapet i Innovasjon Norge mellom staten og regionene og oppretting av regionale innovasjonselskaper med hoveddelen av SIVAs innovasjonsaktiviteter forutsettes utredet nærmere.

Oslo kommune mener at nettverkene som nå utvikles gjennom samarbeidsalliansen Osloregionen, næringsklyngene og kunnskapsalliansen gir et godt grunnlag for å utvikle et nærmere samarbeid mellom myndigheter og regionale aktører om regionens utfordringer. Samarbeidsalliansen Osloregionen har bl.a. grepet fatt i viktige felles områder som utvikling av en overordnet areal- og transportstrategi, strategier for kompetanseutvikling og verdiskaping, internasjonal profilering og sosial infrastruktur. Dette viser at til tross for at styringsutfordringer eksisterer og prosessene kan være krevende er det vilje i regionen til å komme frem til felles løsninger.

Med henvisning til at fylkeskommunene er bedt om å avklare både foretrukket og alternativ modell for den fremtidige regionale inndelingen har Oslo kommune vurdert alternativene, og bare funnet å kunne anbefale følgende:

1.

Oslo kommune ønsker at dagens grenser og styringsform for kommunen opprettholdes og at Oslo kommune defineres som egen region.

Samordnings- og styringsutfordringer forutsettes som i dag å bli løst gjennom forpliktende samarbeid mellom øvrige regioner og kommuner, kombinert med eventuelle spesialløsninger for areal- og transportspørsmål. Gjennom arbeidet med Oslopakke 3 og den fremforhandlede avtalen om sammenslåing av StorOslo Lokaltrafikk og Oslo Sporveier har Oslo Kommune og Akershus fylkeskommune funnet konkrete løsninger på dette. Oslo kommune viser videre til at nettverkene som nå utvikles gjennom samarbeidsalliansen Osloregionen, næringsklyngene og kunnskapsalliansen gir et godt grunnlag for å utvikle et nærmere samarbeid mellom myndigheter og regionale aktører om regionens utfordringer.

2.

Oslo kommune ønsker ikke at det etableres noe nytt forvaltningsnivå mellom kommunen og staten. En alternativ modell med landsdelsregion, der Oslo kommune inngår, lar seg ikke forene med dette.

Oslo bystyres sekretariat, den 29. april 2008

Vera Holst Eckbo

[200701092]

Sak 393 Endelig vedtak - Oslo kommunes uttalelse til regjeringens inndelingsforslag i St.meld. nr. 12 (2006-2007) - "Regionale fortrinn - regional framtid" - Byrådsak 200 av 11.10.2007

Sendt til finanskomiteen.

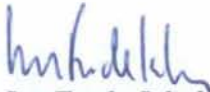
Bystyret har behandlet saken i møte 14/11/2007 sak 393

Dokument innkommet:

- Notat nr. 26 av 14.11.2007 fra byrådsleder Erling Lae (200701092-9)

Med bakgrunn i innholdet i notatet ble saken vedtatt sendt tilbake til finanskomiteen.

Oslo bystyres sekretariat, den 14. november 2007

Jan Frode Jakobsen

Sak 133 Endelig vedtak - Oslo kommunes uttalelse til regjeringens inndelingsforslag i St.meld. nr. 12 (2006-2007) - "Regionale fortrinn - regional framtid" - Byrådsak 200 av 11.10.2007

Sendt til bystyret.

Finanskomiteen har behandlet saken i møte 24/10/2007 sak 133

Følgende representanter deltok under behandlingen av saken:

Bård Folke Fredriksen (H), Trond Jensrud (A), Janne Kristin Svegården (A), Ahmed Ali Wais (A), Rupinder Kaur Bains (A), Brit Andreassen (H), Per Trygve Hoff (H), Berit Jensen Riis (F), Kristian Norheim (F), Ivar Johansen (SV), Ane Willumsen (V)

FORSLAG:

Komiteens medlem fra SV fremmet følgende forslag:

Oslo kommune ønsker å erstatte dagens fylkeskommuner med større regioner. Et nytt regionalt forvaltningsnivå vil bety at vi fortsatt skal ha tre folkevalgte nivåer i Norge. Det presiseres at det er en forutsetning at en slik regional reform blir en demokratireform, ved at mer ansvar og myndighet legges til de nye regionene. Regionene må ha en økonomisk bærekraft, og finansieres gjennom en kombinasjon av statlige overføringer og skatteinntekter.

En forutsetning for at regionreformen skal lykkes er at det etableres regioner som er av en viss størrelse. Oslo kommune ser at det er behov for å gå igjennom den regionreform som allerede er foretatt innenfor for eksempel helseforetakene og barnevern/familievernet. Det bør arbeides for at regionstrukturene følger hverandre, slik at vi unngår å ha mange ulike regioner, med forskjellige regionsgrenser.

All statlig virksomhet må gjennomgås med sikte på desentralisering. Formålet med gjennomgangen må være å styrke befolkningens tjenestetilbud, både hva gjelder omfang og kvalitet. Hver region må ha muligheter, og må oppfordres til å desentralisere tjenester og ansvar til større kommuner, som f.eks til de større byene. Det vil dermed bli et samarbeid mellom stat og kommune å finne frem til hvilke oppgaver som bør legges regionalt, men i hovedsak bør det være staten som gir fra seg oppgaver.

Oslo kommune vil i utgangspunktet befolkningsmessig være stor nok til å utgjøre en egen region. Kommunen mener imidlertid at det er store utfordringer i og rundt hovedstadsområdet og det området som i dag kalles for Østlandsområdet som tilsier at Oslo gjerne kan være en del av en større region. Spesielt vil dette være viktig for å få til en helhetlig og samlet politikk innenfor områdene miljø, samferdsel/kollektivtransport, næringsutvikling, kultur, idrett, boligbygging og når det gjelder høyskolesamarbeidet. Oslo kommune er av den oppfatning at Operaen, NRK,

Riksteateret og Rikskonsertene fortsatt bør være statens ansvar, mens fordeling av spillemidler kan legges til regionnivå.

Oslo kommune er opptatt av at Oslo, i et fremtidig regionalt styringssystem, beholder ansvaret vi har i dag for spesialisttjenesten innenfor rus, psykiatri, familievern og barnevern. I tillegg vil Oslo fortsatt ha ansvar for videregående opplæring.

Oslo er en stor nok kommune til å forvalte et slikt ansvar, da kommunen har tilstrekkelig kompetanse og ressurser til å kunne gi befolkningen et godt tilbud. Mange kommuner vil ikke ha samme muligheter til å ivareta et slikt ansvar med den kommunestrukturen vi har i Norge i dag. Det vil da være nødvendig med interkommunale løsninger, eller avtaler der mindre kommuner kan kjøpe tjenester fra større kommuner. Regionenes ansvar bør være å sikre tilstrekkelig dimensjonering av tjenestene og sikre likeverdig kvalitet for befolkningen i regionene.

Oslo kommune vil spesielt fremheve potensialet for økt og forpliktende samarbeid i regioner knyttet til miljø og kollektivtransport, samt forskning og utdanning. Regional næringsutvikling vil også kunne bli styrket vesentlig ved innføring av regioner.

Oslo kommune vil påpeke at de mer detaljerte løsninger som regjeringens inndelingsforslag belyser, bør utformes i samsvar med ovennevnte synspunkter.

Bård Folke Fredriksen på vegne av H, A, F og V fremmet følgende forslag:

Nytt avsnitt etter avsnitt 2:

Oslo kommune mener Norges store variasjon i bosettingsmønster og naturgitte så vel som menneskeskapte forutsetninger, tilsier en fleksibel holdning til hvilke oppgaver som kan være egnet for delegering til lokalt nivå. For eksempel har Oslo kommune en lang historie som foregangskommune innen sosiale hjelpetiltak, og en størrelse og befolkningssammensetning som gir et godt grunnlag for et helhetlig ansvar innen f. eks. rusomsorgen.

Votering:

SVs forslag fikk 1 stemme (SV).

Komiteens forslag ble tiltrådt mot 1 stemme (SV), som stemte for eget forslag.

Byrådets innstilling med komiteens forslag ble enstemmig tiltrådt.

Etter dette er finanskomiteens innstilling:

Oslo kommune finner ikke grunn til å endre det foreløpige vedtak 20.06.2007 og avgir følgende endelige uttalelse til regjeringens inndelingsforslag i St.meld. nr 12 (2006-2007) "Regionale fortrinn - regional framtid":

Reformen som regjeringen legger opp til i stortingsmeldingen har som utgangspunkt at det skal være tre folkevalgte nivå i landet. Oslo kommune mener at

oppgavedelingen mellom staten og kommunesektoren i tilfelle må være styrende for hvilken inndeling det regionale mellomnivået skal ha. Avstanden mellom det nivået der beslutningene tas og befolkningen som berøres må være kortest mulig ved at det skjer en omfattende desentralisering av oppgaver som i dag løses på statlig nivå.

Oslo kommune mener Norges store variasjon i bosettingsmønster og naturgitte så vel som menneskeskapte forutsetninger, tilsier en fleksibel holdning til hvilke oppgaver som kan være egnet for delegering til lokalt nivå. For eksempel har Oslo kommune en lang historie som foregangskommune innen sosiale hjelpetiltak, og en størrelse og befolkningssammensetning som gir et godt grunnlag for et helhetlig ansvar innen f. eks. rusomsorgen.

Oslo kommune legger til grunn at de særskilte utfordringene i hovedstadsregionen og Oslos spesielle rolle som hovedstad og storby ivaretas ved reformen. Det forutsettes at reformens mål om et forsterket folkestyre og demokrati på lokalt og regionalt nivå gjennom desentralisering av makt og myndighet og klar ansvarsdeling mellom forvaltningsnivåene betyr at ingen oppgaver sentraliseres og at Oslo kommune beholder dagens fylkeskommunale oppgaver. Kommunen legger også til grunn at det i denne reformen ikke er aktuelt å foreta endringer i kommunestrukturen på Østlandet med unntak av der dette skjer etter kommunenes eget ønske. Oslo kommune ønsker ikke at det etableres noe nytt forvaltningsnivå mellom kommunen og staten.

Med de oppgaver som Stortinget har vedtatt at regionene skal ha ansvar for, mener Oslo kommune det ikke er grunnlag for å foreta endringer i den geografiske inndelingen i Osloregionen. Kommunen viser i denne sammenheng til at forutsatt overføring av nødvendige ressurser og midler kan Oslo kommune overta alle oppgavene som foreslås overført fra statlig nivå til regionene. Oslo kommune ønsker derfor å bli definert som egen region. Det er gode grunner til å opprettholde en særstatus for Oslo i landets forvaltningssystem. Selve hovedstadsfunksjonen er i seg selv et viktig hensyn som må ivaretas, og som bør kunne danne grunnlag for at Oslo får en særstatus som egen hovedstadsregion. Det er også viktig å peke på at Oslo etter valgt i 2007 vil bestå av 15 bydeler med direkte folkevalgt representasjon, og som dekker mange av de oppgavene som vanlige kommuner har i dag.

Oslo kommune mener en forvaltningsløsning basert på at Oslo kommune defineres som egen region ikke er til hinder for en regioninndeling for øvrige deler av Østlandet, basert på en balansert flerkjernestruktur. Samordnings- og styringsutfordringer vil da som i dag måtte løses gjennom forpliktende samarbeid mellom øvrige regioner og kommuner, kombinert med eventuelle spesielløsninger for areal- og transportspørsmål. Oslo kommune og Akershus fylkeskommune har vist at dette er mulig. Både gjennom arbeidet med Oslopakke 3 og sammenslåing av StorOslo Lokaltrafikk og Oslo Sporveier har de to fylkeskommunene funnet konkrete løsninger for regionale transportutfordringer. Forslagene om deling av eierskapet i Innovasjon Norge mellom staten og regionene og oppretting av regionale innovasjonsselskaper med hoveddelen av SIVAs innovasjonsaktiviteter forutsettes utredet nærmere.

Oslo kommune mener at nettverkene som nå utvikles gjennom samarbeidsalliansen Osloregionen, næringsklyngene og kunnskapsalliansen gir et godt grunnlag for å utvikle et nærmere samarbeid mellom myndigheter og regionale aktører om regionens

utfordringer. Samarbeidsalliansen Osloregionen har bl.a. grepet fatt i viktige felles områder som utvikling av en overordnet areal- og transportstrategi, strategier for kompetanseutvikling og verdiskaping, internasjonal profilering og sosial infrastruktur. Dette viser at til tross for at styringsutfordringer eksisterer og prosessene kan være krevende er det vilje i regionen til å komme frem til felles løsninger.

Med henvisning til at fylkeskommunene er bedt om å avklare både foretrukket og alternativ modell for den fremtidige regionale inndelingen har Oslo kommune vurdert alternativene, og bare funnet å kunne anbefale følgende:

1.

Oslo kommune ønsker at dagens grenser og styringsform for kommunen opprettholdes og at Oslo kommune defineres som egen region.

Samordnings- og styringsutfordringer forutsettes som i dag å bli løst gjennom forpliktende samarbeid mellom øvrige regioner og kommuner, kombinert med eventuelle spesielløsninger for areal- og transportspørsmål. Gjennom arbeidet med Oslopakke 3 og den fremforhandlede avtalen om sammenslåing av StorOslo Lokaltrafikk og Oslo Sporveier har Oslo Kommune og Akershus fylkeskommune funnet konkrete løsninger på dette. Oslo kommune viser videre til at nettverkene som nå utvikles gjennom samarbeidsalliansen Osloregionen, næringsklyngene og kunnskapsalliansen gir et godt grunnlag for å utvikle et nærmere samarbeid mellom myndigheter og regionale aktører om regionens utfordringer.

2.

Oslo kommune ønsker ikke at det etableres noe nytt forvaltningsnivå mellom kommunen og staten. En alternativ modell med landsdelsregion, der Oslo kommune inngår, lar seg ikke forene med dette.

Oslo bystyres sekretariat, den 25. oktober 2007

Vera Holst Eckbo

Saksframlegg

Til: Finanskomiteen

Dato: 12.10.2007

Fra:

Vår ref(saksnr): 200701092-7

Saksbeh:

Arkivkode: UTV.SAK

Telefon:

ENDELIG VEDTAK - OSLO KOMMUNES UTTALELSE TIL REGJERINGENS
INNDELINGSFORSLAG I ST.MELD. NR. 12 (2006-2007) - "REGIONALE FORTRINN -
REGIONAL FRAMTID" - BYRÅDSAK 200 AV 11.10.2007

Saken gjelder:

Sammendrag:

I St.meld. nr. 12 (2006-2007) "Regionale fortrinn – regional framtid" presenterer regjeringen mål og oppgaver for nye regioner med utgangspunkt i at det skal være tre folkevalgte nivå i Norge. Med henvisning til at regjeringen senere skal legge frem et forslag til regional inndeling for Stortinget, inviteres fylkeskommunene til å fatte vedtak om forslag til inndeling i to omganger – et foreløpig vedtak innen 30.06.2007 og et endelig vedtak innen 01.12.2007.

Det foreslås at det endelige vedtaket om fremtidig inndeling følger opp det foreløpige vedtaket som bystyret fattet i møte 20.06.2007. Dette vedtaket ble fattet med basis i et bredt flertall i bystyret og byrådet ser ikke noen grunn til å endre dette.

I ovennevnte stortingsmelding er det spesielt vist til at styringsutfordringene i Osloregionen må løses slik at regionen oppleves mer funksjonell både for innbyggerne, næringslivet og samfunnet for øvrig. I brev av 09.01.2007 fra Kommunal- og regionaldepartementet, blir fylkeskommunene anmodet om å legge opp til prosesser regionalt og lokalt for å avklare inndelingen til det regionale mellomnivået. Byrådet har i denne sammenheng lagt vekt på å ha dialog i styret for samarbeidsalliansen Osloregionen og drøftet hvilke forutsetninger og hvilken geografisk inndeling mellomnivået rundt hovedstaden bør ha.

Byrådet mener at Oslo kommune bør bestå som i dag, med ansvar for kommunale og regionale oppgaver, og uten noe forvaltningsnivå mellom kommunen og staten. Alle oppgavene som det så langt er aktuelt å overføre til regionene, jf. Stortingets vedtak 10.05.2007, kan ivaretas av Oslo kommune på en god måte. Byrådet mener øvrige styringsutfordringer i Osloregionen bør løses med andre virkemidler enn ved etablering av et regionalt nivå der Oslo kommune inngår.

Flertallet av deltakende fylkeskommuner og kommuner i samarbeidsalliansen Osloregionen ønsker at Osloregionen blir det geografiske området for en ny landsdelsregion for hovedstadsregionen. En landsdelsregion der Oslo kommune inngår, lar seg ikke forene med det

bystyret i tidligere vedtak har lagt til grunn om ikke å ha noe nytt forvaltningsnivå mellom kommunen og staten.

Med henvisning til at fylkeskommunene er bedt om å avklare både foretrukket og alternativ modell for den fremtidige regionale inndelingen, anbefaler byrådet at Oslo kommune gir følgende tilbakemelding om inndelingen av hovedstadsregionen:

- På bakgrunn av Stortingets vedtak 10.05.2007 om fremtidige oppgaver til regionene anses det ikke å være grunnlag for å foreta større endringer i den eksisterende geografiske inndelingen av mellomnivået rundt hovedstaden. Oslo kommune ønsker derfor at dagens grenser og styringsform for kommunen opprettholdes og at Oslo kommune defineres som egen region. Samordnings- og styringsutfordringer forutsettes som i dag å bli løst gjennom forpliktende samarbeid mellom øvrige regioner og kommuner, kombinert med eventuelle spesialløsninger for areal- og transportspørsmål.
- En alternativ modell med landsdelsregioner, der Oslo kommune inngår, lar seg ikke forene med at det ikke skal etableres noe nytt forvaltningsnivå mellom Oslo kommune og staten. Denne modellen er således uaktuell for Oslo kommune.

Byrådet innstiller til bystyret å fatte følgende vedtak:

Oslo kommune finner ikke grunn til å endre det foreløpige vedtak 20.06.2007 og avgir følgende endelige uttalelse til regjeringens inndelingsforslag i St.meld. nr 12 (2006-2007) "Regionale fortrinn - regional framtid":

Reformen som regjeringen legger opp til i stortingsmeldingen har som utgangspunkt at det skal være tre folkevalgte nivå i landet. Oslo kommune mener at oppgavedelingen mellom staten og kommunesektoren i tilfelle må være styrende for hvilken inndeling det regionale mellomnivået skal ha. Avstanden mellom det nivået der beslutningene tas og befolkningen som berøres må være kortest mulig ved at det skjer en omfattende desentralisering av oppgaver som i dag løses på statlig nivå.

Oslo kommune legger til grunn at de særskilte utfordringene i hovedstadsregionen og Oslos spesielle rolle som hovedstad og storby ivaretas ved reformen. Det forutsettes at reformens mål om et forsterket folkestyre og demokrati på lokalt og regionalt nivå gjennom desentralisering av makt og myndighet og klar ansvarsdeling mellom forvaltningsnivåene betyr at ingen oppgaver sentraliseres og at Oslo kommune beholder dagens fylkeskommunale oppgaver. Kommunen legger også til grunn at det i denne reformen ikke er aktuelt å foreta endringer i kommunestrukturen på Østlandet med unntak av der dette skjer etter kommunenes eget ønske. Oslo kommune ønsker ikke at det etableres noe nytt forvaltningsnivå mellom kommunen og staten.

Med de oppgaver som Stortinget har vedtatt at regionene skal ha ansvar for, mener Oslo kommune det ikke er grunnlag for å foreta endringer i den geografiske inndelingen i Osloregionen. Kommunen viser i denne sammenheng til at forutsatt overføring av nødvendige ressurser og midler kan Oslo kommune overta alle oppgavene som foreslås overført fra statlig nivå til regionene. Oslo kommune ønsker derfor å bli definert som egen region. Det er gode grunner til å opprettholde en særstatus for Oslo i landets forvaltningssystem. Selve hovedstadsfunksjonen er i seg selv et viktig hensyn som må ivaretas, og som bør kunne danne grunnlag for at Oslo får en særstatus som egen hovedstadsregion. Det er også viktig å peke på at Oslo etter valgt i 2007 vil

bestå av 15 bydeler med direkte folkevalgt representasjon, og som dekker mange av de oppgavene som vanlige kommuner har i dag.

Oslo kommune mener en forvaltningsløsning basert på at Oslo kommune defineres som egen region ikke er til hinder for en regioninndeling for øvrige deler av Østlandet, basert på en balansert flerkjernestruktur. Samordnings- og styringsutfordringer vil da som i dag måtte løses gjennom forpliktende samarbeid mellom øvrige regioner og kommuner, kombinert med eventuelle spesielløsninger for areal- og transportspørsmål. Oslo kommune og Akershus fylkeskommune har vist at dette er mulig. Både gjennom arbeidet med Oslopakke 3 og sammenslåing av StorOslo Lokaltrafikk og Oslo Sporveier har de to fylkeskommunene funnet konkrete løsninger for regionale transportutfordringer. Forslagene om deling av eierskapet i Innovasjon Norge mellom staten og regionene og oppretting av regionale innovasjonsselskaper med hoveddelen av SIVAs innovasjonsaktiviteter forutsettes utredet nærmere.

Oslo kommune mener at nettverkene som nå utvikles gjennom samarbeidsalliansen Osloregionen, næringsklyngene og kunnskapsalliansen gir et godt grunnlag for å utvikle et nærmere samarbeid mellom myndigheter og regionale aktører om regionens utfordringer. Samarbeidsalliansen Osloregionen har bl.a. grepet fatt i viktige felles områder som utvikling av en overordnet areal- og transportstrategi, strategier for kompetanseutvikling og verdiskaping, internasjonal profilering og sosial infrastruktur. Dette viser at til tross for at styringsutfordringer eksisterer og prosessene kan være krevende er det vilje i regionen til å komme frem til felles løsninger.

Med henvisning til at fylkeskommunene er bedt om å avklare både foretrukket og alternativ modell for den fremtidige regionale inndelingen har Oslo kommune vurdert alternativene, og bare funnet å kunne anbefale følgende:

1.

Oslo kommune ønsker at dagens grenser og styringsform for kommunen opprettholdes og at Oslo kommune defineres som egen region.

Samordnings- og styringsutfordringer forutsettes som i dag å bli løst gjennom forpliktende samarbeid mellom øvrige regioner og kommuner, kombinert med eventuelle spesielløsninger for areal- og transportspørsmål. Gjennom arbeidet med Oslopakke 3 og den fremforhandlede avtalen om sammenslåing av StorOslo Lokaltrafikk og Oslo Sporveier har Oslo Kommune og Akershus fylkeskommune funnet konkrete løsninger på dette. Oslo kommune viser videre til at nettverkene som nå utvikles gjennom samarbeidsalliansen Osloregionen, næringsklyngene og kunnskapsalliansen gir et godt grunnlag for å utvikle et nærmere samarbeid mellom myndigheter og regionale aktører om regionens utfordringer.

2.

Oslo kommune ønsker ikke at det etableres noe nytt forvaltningsnivå mellom kommunen og staten. En alternativ modell med landsdelsregion, der Oslo kommune inngår, lar seg ikke forene med dette.

[200701092]

Sak 177 Tilleggsinnstilling til byrådsak 200/2007 - Uttalelse til høringsnotat om forslag til nye oppgaver til det regionale folkevalgte nivået - Byrådsak 51 av 17.04.2008

Sendt til byrådet.

Bystyret har behandlet saken i møte 14/05/2008 sak 177

FORSLAG:

Forslag fremsatt i komiteen:

Bård Folke Fredriksen på vegne av komiteen fremmet følgende forslag:

Tillegg til 4. avsnitt:

Oslo kommune vil ikke overta ansvaret for riksveiene før staten har dekket opp vedlikeholdsetterslepet.

I 5. og 6. avsnitt føyer man til i parentes (fylkeskommunene) etter ordet regionene.

Ivar Johansen på vegne av SV fremmet følgende forslag:

Tillegg til setning i byrådets 1. avsnitt, *tillegg i kursiv*

Oslo kommune legger til grunn at forutsatt overføring av ressurser og midler kan kommunen ivareta alle de oppgavene som foreslås overført til det regionale folkevalgte nivå, *uten at det nødvendigvis betyr at Oslo skal forbli en egen region.*

3. avsnitt i byrådets innstilling utgår.

Votering:

SVs forslag ble forkastet mot 6 stemmer (SV).

Finanskomiteens innstilling ble vedtatt mot 3 stemmer (R).

Etter dette er bystyrets vedtak følgende:

Oslo kommune avgir følgende uttalelse til høringsnotat om forslag til nye oppgaver til det regionale folkevalgte nivået:

Oslo kommune legger til grunn at forutsatt overføring av ressurser og midler kan kommunen ivareta alle oppgavene som foreslås overført til det regionale folkevalgte nivået. Det understrekes at det er viktig at det ved overføringen av nye oppgaver tas hensyn til de reelle utgiftsbehov for oppgavene og at uavklarte spørsmål i den forbindelse klargjøres før reformen iverksettes.

Oslo kommune mener skatteinntektene bør tillegges økt vekt i finansieringsgrunnlaget for fylkeskommunene ved overføringen av nye oppgaver og styrking av rollen som regional utviklingsaktør. Et selvstendig finansieringsgrunnlag er viktig for å få til et levende lokaldemokrati og skape sammenheng mellom regionenes (fylkeskommunenes) inntekter og de folkevalgtes prioriteringer i rollen som regional utviklingsaktør.

Oslo kommune legger vekt på at samordnings- og styringsutfordringer skal løses gjennom forpliktende samarbeid mellom offentlige myndigheter og regionale utviklingsaktører. Oslo kommune er derfor tilfreds med at det i høringsnotatet understrekes at de nye oppgavene har som fellesnevner at de skal styrke det regionale folkevalgte nivået i rollen som utviklingsaktør og at det spesielt tas sikte på en tettere kobling mellom næringslivet, høyskolene, regionale forskningsaktiviteter og regionen for å legge til rette for næringsutvikling og innovasjon. Oslo kommune vil ikke overta ansvaret for riksveiene før staten har dekket opp vedlikeholdsetterslepet.

Oslo kommune er positiv til etablering av regionale forskningsfond og mener dette vil understreke betydningen av forskning som et viktig virkemiddel for regional utvikling. Kommunen ser etableringen av regionale forskningsfond, bedre fremtidige muligheter for direkte styring av riksveimidlene og ny plandel til plan- og bygningsloven som interessant for utvikling av samarbeid og samhandling mellom regionale aktører.

Oslo kommune mener imidlertid at regionene (fylkeskommunene) i sterkere grad må inn i forvaltningen av de regionale forskningsfondene enn det som det er lagt opp til og viser til at for innsatsområder som er felles på tvers av ulike regioner, har fylkeskommunene allerede erfaring med å kunne samarbeide. Staten bør først og fremst stimulere til hensiktsmessige samarbeidsarenaer. Oslo kommune er enig i at fondene bør ha en økonomisk slagkraft av en viss størrelse. Det gir også større muligheter for et samarbeid på tvers.

Oslo kommune tar til orientering at Innovasjon Norge videreføres som nasjonalt særlovsselskap og SIVA skal videreføres som et landsomfattende statsforetak. Kommunen vil i den forbindelse påpeke viktigheten av at regionstyrene i Innovasjon Norge gis reell innflytelse over virksomheten innenfor eget geografisk virkeområde. Når det gjelder sammensetningen av regionstyrene mener Oslo kommune at representantene må inneha gode kunnskaper om norsk næringsliv, og at det også er viktig med bakgrunn fra norsk næringsliv/finans. Regionene (fylkeskommunene) bør oppnevne flertallet i regionstyrene slik flertallet i kommunalkomiteen har gått inn for når det gjelder styrene for de regionale forskningsfondene.

Oslo kommune kan ikke se behovet for å opprette et regionalt innovasjonsselskap sammen med SIVA i hovedstadsregionen og mener kommunen bør kunne stå fritt med hensyn til å engasjere seg i tilrettelegging for innovativ virksomhet og utvikling av infrastruktur uten å måtte binde seg opp i et samarbeid med en stor statlig aktør.

Oslo bystyes sekretariat, den 15. mai 2008

Jan Frode Jakobsen

Sak 56 Tilleggsinnstilling til byrådsak 200/2007 - Uttalelse til høringsnotat om forslag til nye oppgaver til det regionale folkevalgte nivået - Byrådsak 51 av 17.04.2008

Sendt til bystyret.

Finanskomiteen har behandlet saken i møte 29/04/2008 sak 56

Følgende representanter deltok under behandlingen av saken:

Bård Folke Fredriksen (H), Trond Jensrud (A), Janne Kristin Svegården (A), Ahmed Ali Wais (A), Brit Andreassen (H), Per Trygve Hoff (H), Berit Jensen Riis (F), Kristian Norheim (F), Ivar Johansen (SV), Olaf Thommessen (V), Gro Bratteli Jamholt (A)

FORSLAG:

Bård Folke Fredriksen på vegne av komiteen fremmet følgende forslag:

Tillegg til 4. avsnitt:

Oslo kommune vil ikke overta ansvaret for riksveiene før staten har dekket opp vedlikeholdsetterslepet.

I 5. og 6. avsnitt føyer man til i parentes (fylkeskommunene) etter ordet regionene.

Ivar Johansen på vegne av SV fremmet følgende forslag:

Tillegg til setning i byrådets 1. avsnitt, *tillegg i kursiv*

Oslo kommune legger til grunn at fortutsatt overføring av ressurser og midler kan kommunen ivareta alle de oppgavene som foreslås overført til det regionale folkevalgte nivå, *uten at det nødvendigvis betyr at Oslo skal forbli en egen region.*

3. avsnitt i byrådets innstilling utgår.

Votering:

SVs forslag fikk 1 stemme (SV).

Komiteens forslag ble enstemmig tiltrådt.

Byrådets innstilling med komiteens endringer ble enstemmig tiltrådt.

Etter dette er finanskomiteens innstilling:

Oslo kommune avgir følgende uttalelse til høringsnotat om forslag til nye oppgaver til det regionale folkevalgte nivået:

Oslo kommune legger til grunn at forutsatt overføring av ressurser og midler kan kommunen ivareta alle oppgavene som foreslås overført til det regionale folkevalgte nivået. Det understrekes at det er viktig at det ved overføringen av nye oppgaver tas hensyn til de reelle utgiftsbehov for oppgavene og at uavklarte spørsmål i den forbindelse klargjøres før reformen iverksettes.

Oslo kommune mener skatteinntektene bør tillegges økt vekt i finansieringsgrunnlaget for fylkeskommunene ved overføringen av nye oppgaver og styrking av rollen som regional utviklingsaktør. Et selvstendig finansieringsgrunnlag er viktig for å få til et levende lokaldemokrati og skape sammenheng mellom regionenes (fylkeskommunenes) inntekter og de folkevalgtes prioriteringer i rollen som regional utviklingsaktør.

Oslo kommune legger vekt på at samordnings- og styringsutfordringer skal løses gjennom forpliktende samarbeid mellom offentlige myndigheter og regionale utviklingsaktører. Oslo kommune er derfor tilfreds med at det i høringsnotatet understrekes at de nye oppgavene har som fellesnevner at de skal styrke det regionale folkevalgte nivået i rollen som utviklingsaktør og at det spesielt tas sikte på en tettere kobling mellom næringslivet, høyskolene, regionale forskningsaktiviteter og regionen for å legge til rette for næringsutvikling og innovasjon. Oslo kommune vil ikke overta ansvaret for riksveiene før staten har dekket opp vedlikeholdsetterslepet.

Oslo kommune er positiv til etablering av regionale forskningsfond og mener dette vil understreke betydningen av forskning som et viktig virkemiddel for regional utvikling. Kommunen ser etableringen av regionale forskningsfond, bedre fremtidige muligheter for direkte styring av riksveimidlene og ny plandel til plan- og bygningsloven som interessant for utvikling av samarbeid og samhandling mellom regionale aktører.

Oslo kommune mener imidlertid at regionene (fylkeskommunene) i sterkere grad må inn i forvaltningen av de regionale forskningsfondene enn det som det er lagt opp til og viser til at for innsatsområder som er felles på tvers av ulike regioner, har fylkeskommunene allerede erfaring med å kunne samarbeide. Staten bør først og fremst stimulere til hensiktsmessige samarbeidsarenaer. Oslo kommune er enig i at fondene bør ha en økonomisk slagkraft av en viss størrelse. Det gir også større muligheter for et samarbeid på tvers.

Oslo kommune tar til orientering at Innovasjon Norge videreføres som nasjonalt særlovsselskap og SIVA skal videreføres som et landsomfattende statsforetak. Kommunen vil i den forbindelse påpeke viktigheten av at regionstyrene i Innovasjon Norge gis reell innflytelse over virksomheten innenfor eget geografisk virkeområde. Når det gjelder sammensetningen av regionstyrene mener Oslo kommune at representantene må inneha gode kunnskaper om norsk næringsliv, og at det også er viktig med bakgrunn fra norsk næringsliv/finans. Regionene (fylkeskommunene) bør oppnevne flertallet i regionstyrene slik flertallet i kommunalkomiteen har gått inn for når det gjelder styrene for de regionale forskningsfondene.

Oslo kommune kan ikke se behovet for å opprette et regionalt innovasjonsselskap sammen med SIVA i hovedstadsregionen og mener kommunen bør kunne stå fritt med hensyn til å engasjere seg i tilrettelegging for innovativ virksomhet og utvikling av infrastruktur uten å måtte binde seg opp i et samarbeid med en stor statlig aktør.

Oslo bystyres sekretariat, den 30. april 2008

Vera Holst Eckbo

**ENDELIG VEDTAK - OSLO KOMMUNES UTTALELSE TIL REGJERINGENS
INDELINGSFORSLAG I ST.MELD. NR. 12 (2006-2007) "REGIONALE
FORTRINN - REGIONAL FRAMTID"**

Sammendrag:

I St.meld. nr. 12 (2006-2007) "Regionale fortrinn – regional framtid" presenterer regjeringen mål og oppgaver for nye regioner med utgangspunkt i at det skal være tre folkevalgte nivå i Norge. Med henvisning til at regjeringen senere skal legge frem et forslag til regional inndeling for Stortinget, inviteres fylkeskommunene til å fatte vedtak om forslag til inndeling i to omganger – et foreløpig vedtak innen 30.06.2007 og et endelig vedtak innen 01.12.2007.

Det foreslås at det endelige vedtaket om fremtidig inndeling følger opp det foreløpige vedtaket som bystyret fattet i møte 20.06.2007. Dette vedtaket ble fattet med basis i et bredt flertall i bystyret og byrådet ser ikke noen grunn til å endre dette.

I ovennevnte stortingsmelding er det spesielt vist til at styringsutfordringene i Osloregionen må løses slik at regionen oppleves mer funksjonell både for innbyggerne, næringslivet og samfunnet for øvrig. I brev av 09.01.2007 fra Kommunal- og regionaldepartementet, blir fylkeskommunene anmodet om å legge opp til prosesser regionalt og lokalt for å avklare inndelingen til det regionale mellomnivået. Byrådet har i denne sammenheng lagt vekt på å ha dialog i styret for samarbeidsalliansen Osloregionen og drøftet hvilke forutsetninger og hvilken geografisk inndeling mellomnivået rundt hovedstaden bør ha.

Byrådet mener at Oslo kommune bør bestå som i dag, med ansvar for kommunale og regionale oppgaver, og uten noe forvaltningsnivå mellom kommunen og staten. Alle oppgavene som det så langt er aktuelt å overføre til regionene, jf. Stortingets vedtak 10.05.2007, kan ivaretas av Oslo kommune på en god måte. Byrådet mener øvrige styringsutfordringer i Osloregionen bør løses med andre virkemidler enn ved etablering av et regionalt nivå der Oslo kommune inngår.

Flertallet av deltakende fylkeskommuner og kommuner i samarbeidsalliansen Osloregionen ønsker at Osloregionen blir det geografiske området for en ny landsdelsregion for hovedstadsregionen. En landsdelsregion der Oslo kommune inngår, lar seg ikke forene med det bystyret i tidligere vedtak har lagt til grunn om ikke å ha noe nytt forvaltningsnivå mellom kommunen og staten.

Med henvisning til at fylkeskommunene er bedt om å avklare både foretrukket og alternativ modell for den fremtidige regionale inndelingen, anbefaler byrådet at Oslo kommune gir følgende tilbakemelding om inndelingen av hovedstadsregionen:

- På bakgrunn av Stortingets vedtak 10.05.2007 om fremtidige oppgaver til regionene anses det ikke å være grunnlag for å foreta større endringer i den eksisterende geografiske inndelingen av mellomnivået rundt hovedstaden. Oslo kommune ønsker derfor at dagens grenser og styringsform for kommunen opprettholdes og at Oslo kommune defineres som egen region. Samordnings- og styringsutfordringer forutsettes som i dag å bli løst gjennom forpliktende samarbeid mellom øvrige regioner og kommuner, kombinert med eventuelle spesielløsninger for areal- og transportspørsmål.
- En alternativ modell med landsdelsregioner, der Oslo kommune inngår, lar seg ikke forene med at det ikke skal etableres noe nytt forvaltningsnivå mellom Oslo kommune og staten. Denne modellen er således uaktuell for Oslo kommune.

Saksfremstilling:

Innledning

Saken gjelder Oslo kommunes endelige uttalelse til fremtidig regional inndeling i hovedstadsregionen. Oslo bystyre fattet et foreløpig vedtak i møte 20.06.2007, sak 236. Det endelige vedtaket er forutsatt gjort av fylkestinget som velges i 2007, basert på saksforberedelsen til det foregående fylkestinget.

Byrådet viser til at bystyrets vedtak 20.06.2007 ble fattet med et bredt flertall (mot 14 stemmer, SV og RV), og ser ingen grunn til å endre dette. Saksfremstillingen i denne saken bygger på byrådets innstilling av 24.05.2007 (byrådssak 91/07) og de endringer som ble gjort av bystyret ved behandlingen 20.06.2007. Avslutningsvis er det gitt en kort oppsummering av fylkeskommunenes vedtak om regioninndeling i juni 2007.

I St.meld. nr. 12 (2006-2007) "Regionale fortrinn – regional framtid" presenterer regjeringen mål og oppgaver for nye regioner med utgangspunkt i at det skal være tre folkevalgte nivå i Norge. Regioner er benyttet som betegnelse for det folkevalgte mellomnivået etter at reformen er trådt i kraft 1. januar 2010. Stortingsmeldingen tar også opp styringsutfordringene i Osloregionen, valgordningen regionalt og vurderinger av alternative modeller for det regionale folkevalgte mellomnivået.

I brev av 09.01.2007 fra Kommunal- og regionaldepartementet (KRD) til fylkeskommunene, vises det til at det i stortingsmeldingen er presentert tre alternative modeller for inndeling av nye regioner og at regjeringen skal legge frem et forslag til regional inndeling for Stortinget våren 2008. Fylkeskommunene inviteres til å fatte vedtak om forslag til inndeling i to omganger – et foreløpig vedtak innen 30.06.2007 og et endelig vedtak innen 01.12.07. Det legges vekt på at kommunene involveres og gis mulighet til å ta stilling til inndeling og eventuelt egen tilhørighet. Kommunene er i eget brev av 11.01.2007 fra KRD orientert om dette.

I stortingsmeldingen er det spesielt vist til at i Osloregionen legger ikke dagens organisering godt nok til rette for å løse grenseoverskridende offentlige oppgaver i samsvar med viktige samfunnsmessige mål, nasjonalt og regionalt. Det er foretatt en gjennomgang av styringsutfordringene i hovedstadsregionen og presentert fire alternative styringsmodeller som kan være aktuelle forvaltningsløsninger. Aktørene i Osloregionen står fritt til å diskutere også andre styringsmodeller. Etter regjeringens vurdering må styringsutfordringene løses slik at regionen oppleves mer funksjonell både for innbyggerne, næringslivet og samfunnet som helhet.

Oslo kommunes vurderinger av reformen fremkommer av tidligere uttalelser som Oslo bystyre har gitt til KS og KRD. Bystyret har også behandlet utredningsrapportene om styringsutfordringene i Osloreionen som KRD har fått utarbeidet i samarbeid med Akershus fylkeskommune og Oslo kommune som ledd i arbeidet med hovedstadsmeldingen.

Byråds innstilling har tatt utgangspunkt i uttalelsene som bystyret har gitt tidligere. Videre er det lagt vekt på viktigheten av at oppgaveløsningen i Osloreionen og på Østlandet er samordnet og effektiv med god demokratisk forankring.

Om St.meld. nr. 12 (2006-2007) ”Regionale fortrinn – regional framtid”

Mål for reformen

Regjeringen ønsker at regionene skal være de sentrale regionale utviklingsaktørene og legger følgende mål til grunn:

- Et forsterket folkestyre og demokrati på lokalt og regionalt nivå gjennom desentralisering av makt og myndighet og klar ansvarsfordeling mellom forvaltningsnivåene
- En mer samordnet og effektiv offentlig forvaltning ved at ulike sektorer ses i sammenheng innenfor den enkelte region
- Verdiskaping og sysselsetting basert på lokale fortrinn og forutsetninger, som sikrer det fremtidige grunnlaget for velferden i samfunnet
- Effektiv ivaretagelse av nasjonale mål som for eksempel bærekraftig utvikling, likeverdig tjenestetilbud og rettssikkerhet for den enkelte.

Oppgavene til regionene

Alle oppgaver som fylkeskommunene i dag har ansvar for, med et mulig unntak for tannhelsetjenesten, foreslås overført til det nye regionale nivået. I tillegg skisserer regjeringen følgende kjerneoppgaver:

- Styrking av den regionale planleggingen som virkemiddel
- Overføring av ansvar for øvrige riksveier (ikke stamveier)
- Eierskapet til Innovasjon Norge deles mellom staten og regionene
- Oppretting av regionale innovasjonsselskaper med hoveddelen av SIVAs innovasjonsaktiviteter
- Oppretting av regionale forskningsfond
- Grunnbevilgningene til de regionale forskningsinstituttene
- Utvalg av fylkesmannens oppgaver på grunnopplæringsområdet
- Ansvar for å forvalte alle spillemidler til kulturbygg
- Fylkesmannens oppgaver på landbruks- og matområdet med unntak av klagebehandling, kontroll av tilskottsforvaltningen, innsigelse, lovlighetskontroll og enkelte saker med vedtaksmyndighet
- Fylkesmannens oppgaver på miljøområdet, og som ikke er knyttet til tilsyn, klage, lovlighetskontroll og innsigelse, samt veiledning knyttet til dette.
- Oppgaver innen akvakulturforvaltningen
- Ansvar for drift og finansiering av fagskoleutdanningen.

Det vises til at det kan være aktuelt å overføre flere oppgaver på samferdsels- og kulturområdet dersom det blir få og store regioner.

Alternative modeller for det folkevalgte regionale nivået.

Stortingsmeldingen presenterer tre alternative modeller for oppgaver og inndeling i det nye regionnivået:

- En forsterket fylkesmodell med en regioninndeling som i hovedsak tilsvarer dagens fylkesinndeling. Ansvar for kjernen av nye oppgaver
- En mellommodell med et middels antall regioner. Ansvar for kjernen av nye oppgaver og mulig overføring av hoveddelen av Statens vegvesen
- En regionmodell som i stor grad vil tilsvare en landsdelsinndeling. Ansvar for kjernen av nye oppgaver samt overføring av hovedansvaret for Statens vegvesen, kjøp av persontrafikk på jernbane for lokal og regionale ruter og flere oppgaver fra Norsk kulturråd.

Regjeringen anser det som lite hensiktsmessig å legge mellommodellen til grunn for den fremtidige inndelingen av det regionale nivået. I meldingen er det vist til at både den forsterkede fylkesmodellen og regionmodellen vil kunne være aktuelle.

Styringsutfordringene i Osloregionen

I stortingsmeldingen foretas det en gjennomgang av styringsutfordringene i hovedstadsregionen og presenteres fire alternative styringsmodeller som kan være aktuelle forvaltningsløsninger:

- Regionmodell, ved etablering av et direkte folkevalgt organ i Osloregionen med selvstendig beslutningsmyndighet for regionale oppgaver og direkte beskatningsrett. Modellen innebærer en sammenslutning av Oslo og Akershus, men kan også omfatte andre fylkeskommuner
- Modifisert regionmodell, hvor Oslo kommune beholder ansvaret for barnevern og de fylkeskommunale oppgavene som ikke er grenseoverskridende. Regionale areal- og transportoppgaver overføres til den nye regionen som har et større geografisk nedslagsfelt
- Særorgan for Osloregionen, ved at det etableres et indirekte valgt organ med selvstendig beslutningsmyndighet for utvalgte regionale oppgaver som areal og transport. Særorganet vil være en selvstendig juridisk enhet
- Pålagt regionalt plansamarbeid med hjemmel i plan- og bygningsloven, som innebærer at staten pålegger aktørene i regionen å samarbeide om regional plan.

Det vises til at aktørene i regionen står fritt til å diskutere også andre styringsmodeller enn de fire som er presentert.

Valgordningen

Dersom diskusjonen av inndelingen på regionalt nivå ikke gir grunnlag for en vesentlig reduksjon i antall regioner, mener regjeringen det er mest hensiktsmessig at hver region består av én valgkrets. Blir det derimot gjennomført større strukturendringer i retning av et mindre antall regioner, mener regjeringen mye taler for at hver region deles inn i flere valgkretser og at dagens fylker er utgangspunktet for valgkretsinnndelingen.

Region- og kommuneinndelingen

Regjeringen legger prinsippet om frivillighet til grunn for inndeling og endringer i regioninndelingen. Videre foreslås det at vurderingene av regioninndelingen tar utgangspunkt i tre sentrale kriterier:

- Størrelse
- Funksjonalitet
- Identitet.

Fylkeskommunene blir anmodet om å legge opp til prosesser regionalt og lokalt for å avklare inndelingsspørsmålet og inviteres til å fatte vedtak i to omganger; foreløpig vedtak innen 30.06.2007 med endelig vedtak innen 01.12.2007. Vedtaket skal begrunne preferanse for forsterket fylkesmodell eller regionmodell samt forslag til egen inndeling innenfor foretrukket modell og annen modell.

Oslo kommunes synspunkter på reformen ved tidligere uttalelser.

Oslo kommunes tidligere vurderinger av reformen fremkommer av høringsuttalelser til KS og KRD. Det vises i denne sammenheng spesielt til uttalelse til distriktskommisjonens utredning – NOU 2004:19 ”Livskraftige distrikter og regioner”. Distriktskommisjonen gikk inn for at det etableres en trenivåmodell, med sterke folkevalgte regioner til erstatning for dagens fylkeskommuner. Hovedtrekkene i høringsmaterialet til distriktskommisjonen inngår som vedlegg 4 i St.meld. nr. 12.

KRD ba i forbindelse med distriktskommisjonens utredning om uttalelse knyttet til kommisjonens forslag om fremtidig fylkes- og kommunestruktur, regionalisering, samt makt og oppgavefordeling. Oslo bystyre behandlet kommunes uttalelse i møte 29.09.2005, sak 357 og understreket at en styringsreform må møte de grenseoverskridende utfordringene som følger av dagens forvaltningssystem knyttet til oppgaver, funksjonalitet, samordning og fleksibilitet og at en regionorganisering må kunne differensieres og tilpasses ulike forutsetninger i ulike deler av landet. Bl.a. vedtok bystyret følgende om behovet for fleksibilitet (pkt. 3d):

”En regionorganisering må kunne differensieres og tilpasses ulike forutsetninger i ulike deler av landet. Oslo kommune har som landets hovedstad og største by spesielle funksjoner og utfordringer man ikke finner i andre kommuner og har som eneste kommune ansvaret også for fylkeskommunale oppgaver. For Oslo kommune er det viktig at endringer av fremtidig forvaltningsstrukturer legger til rette for at Oslo kommune kan ivareta og videreutvikle nåværende funksjoner tilsvarende dagens forvaltningsordning. Kommunen ønsker i denne sammenheng ikke noe nytt forvaltningsnivå mellom seg og staten. Oslo kommune vil også fremheve at man i sammenliknbare land har valgt særlige forvaltningsløsninger for hovedstedene og savner en drøfting av slike i høringsutkastet”

Bystyret har også behandlet utredningsrapportene som KRD har fått utarbeidet i samarbeid med Akershus fylkeskommune og Oslo kommune som ledd i arbeidet med hovedstadsmeldingen og som er lagt til grunn for beskrivelsen i stortingsmeldingen av de særskilte styringsutfordringene i Osloregionen.

Saken om styringsutfordringene i Osloregionen ble behandlet av bystyret i møte 21.05.2006, sak 254. I byrådets innstilling til bystyret vises det til at utredningene som er foretatt tydeliggjør at styringsutfordringene når det gjelder dagens oppgavefordeling først og fremst er knyttet til areal- og transportoppgavene. Det tydeliggjøres også at hvis det skal legges til rette for etablering av et fornyet og styrket regionalt forvaltningsnivå for verdiskaping og næringsutvikling i et internasjonalt perspektiv, må det tas utgangspunkt i hele det geografiske området som i dag utgjør den funksjonelle Osloregionen. Byrådet viser til at en slik region med Oslo kommune i sentrum, vil komme i en særstilling når det gjelder folketall, sysselsetting mv. og reiser grunnleggende spørsmål om omfanget på den regionalpolitiske rollen og demokratisk funksjonsdyktighet overfor innbyggerne.

Med dette som utgangspunkt vises det i innstillingen til at en forvaltningsløsning i Osloregionen, basert på at dagens grenser og styringsform for Oslo kommune opprettholdes, kombinert med eventuelle spesialløsninger for håndtering av areal- og transportutfordringene, vil gi mulighet for å utvikle gode løsninger for styringsutfordringene i regionen. Oslo kommune vil da ikke få et forvaltningsnivå mellom seg og staten og kan beholde sitt nåværende styringssystem. Samtidig vil en slik løsning

åpne for muligheten til en balansert regioninndeling for øvrige deler av Østlandet, basert på en flerkjernestruktur.

Ved behandlingen i møtet 21.05.2006 tok bystyret saken enstemmig til orientering. KRD ble ved brev 29.06.2006 orientert om kommunens synspunkter ved oversendelse av byrådets innstilling og protokoll fra bystyrets behandling.

Oslo kommune som demokratisk institusjon

Kommunen har utviklet et eget styringssystem basert på parlamentarisme og bydeler med omfattende ansvar delegert fra bystyret og byrådet. Styrings- og forvaltningsordningen gir en god og sterk lokaldemokratisk organisering av oppgaveløsningen i hovedstaden. Innføring av direkte valg til bydelsutvalgene gir innbyggerne i Oslo to lokalvalg – kommunevalg og bydelsvalg. Bydelsvalg der hver bydel velger medlemmer til bydelsutvalget gjennom direkte valg, har tre ganger tidligere vært gjennomført som prøveordning i fire bydeler. Fra 2007 utvides ordningen til å gjelde alle bydelene i Oslo.

Innføring av et nytt direkte valgt regionnivå for aktuelle grenseoverskridende oppgaver i Osloregionen, vil føre til at oppgaver som i dag er desentralisert til kommunen blir sentralisert til et nytt mellomnivå og det vil føre til at byens innbyggere får valg til et nytt regionnivå i tillegg til valgene til bystyre og bydelsutvalg. Hvis slik sentralisering av kommunens oppgaver blir resultat av reformen må det vurderes hvilke konsekvenser det vil få for bystyrets og bydelsutvalgenes oppgaver. Byrådet viser til at dette vil være i strid med målet for reformen om et forsterket folkestyre og demokrati gjennom desentralisering av makt og myndighet og klar ansvarsdeling mellom forvaltningsnivåene.

Etter byrådets oppfatning gir dagens styringsform for Oslo kommune velgerne et oversiktlig system med klare ansvarsforhold med mulighet til å stille lokalpolitikkerne til ansvar, noe som ikke minst er viktig for befolkningens lokalpolitiske engasjement og deltagelse. Byrådet legger til grunn at denne styringsformen opprettholdes.

Oppgavene til Oslo kommune

Den fremlagte stortingsmeldingen konsentrerer seg om regionnivåets behov og funksjoner og berører i liten grad kommunenes oppgaver, utover at generalistkommunesystemet skal opprettholdes - med hovedstadsområdet som mulig unntak. Oslo kommune har som eneste kommune ansvaret også for fylkeskommunale oppgaver, noe som setter kommunen i en særstilling ved vurdering av fremtidig forvaltningsstruktur for regionalpolitikken.

Særordningen gir mulighet for en effektiv og hensiktsmessig organisering av de spesielle funksjoner og utfordringer Oslo har som storby. Tjenester for innbyggerne kan samordnes ved at oppgaver som ellers er delt mellom kommune og fylkeskommune er samlet under en felles politisk og administrativ ledelse og det gir muligheter til å utnytte ressursene på tvers av tjenesteområdene. F.eks. er utviklingen av integreringstiltak og de utdanningsmessige utfordringene for Oslo sterkt knyttet til at kommunen har et helhetlig ansvar for barn og unges oppvekst og utdanning som avgjørende basis for deres senere etablering i et meningsfylt arbeids- og voksenliv.

Kombinasjonen av kommunale og fylkeskommunale oppgaver gir også Oslo kommune en styrke som utviklingsaktør, ved at den gir en forenkling av plansystemet for byutvikling og næringsutvikling og generelt en enklere planleggingssituasjon enn det som er situasjonen for andre fylkeskommuner ved at kommunen kan "gjennomføre fylkesplanen selv".

Byrådet mener at særordningen med at Oslo kommune ivaretar fylkeskommunale oppgaver må opprettholdes. Oppgavene som er foreslått lagt til det regionale nivået er gjennomgått med dette for øye. Forutsatt overføring av ressurser og midler mener byrådet at Oslo kommune kan ivareta alle oppgaver som stortingsmeldingen anser som aktuelt å overføre til regioner fra statlig nivå. Det vises til at kommunen har en godt utbygd organisasjon med høy kompetanse og har en størrelsesorden som gir grunnlag for å ivareta oppgavene.

Byrådet viser til Stortingets behandling av meldingen 10.05.2007, der et flertall gikk inn for å styrke den regionale innflytelsen på noen områder. Etter byrådets syn endrer ikke det vurderingen av at Oslo kommune kan overta oppgavene som er aktuelt å overføre til regionene fra statlig nivå.

Ved behandlingen av meldingen gikk et flertall i Stortinget også inn for følgende forslag:

”Stortinget ber Regjeringen om å vurdere innspill fra kommuner og fylkeskommuner når det gjelder framtidige oppgaver og ansvarsområder for de nye regionene fram til endelig anbefaling legges fram for Stortinget våren 2008”

Byrådet bemerker at med ovennevnte vedtak av Stortinget, er ikke oppgavene til det fremtidige regionnivået endelig klarlagt. Modellen med en landsdelsinndeling har bl.a. Statens vegvesen som en viktig referanse. Oppgavene fra staten til de nye regionene innen samferdsel vil derfor i stor grad avhenge av antallet og størrelsen på regionene. Byrådet viser til at Oslo kommune innen gjeldende rammebetingelser har tatt tak i de utfordringene som gjelder grenseoverskridende oppgaver innen samferdsel. Dette både i forbindelse med Oslopakke 1, 2 og 3 og i arbeidet med å etablere et felles administrativt selskap for kollektivtransporten ved å slå sammen AS Oslo sporveier og Stor-Oslo lokaltrafikk AS.

Byrådet vil også bemerke at forslagene om deling av eierskapet i Innovasjon Norge mellom staten og regionene og oppretting av regionale innovasjonsselskaper med hoveddelen av SIVAs innovasjonsaktiviteter, må utredes nærmere før det kan tas stilling til dem.

Styringsutfordringene i Osloregionen

Styringsutfordringene er store i Osloregionen siden den formelle forvaltningsmessige organiseringen her, i form av administrativ inndeling og oppgavedeling mellom nivåene ikke samsvarer med den funksjonelle arbeids-, bolig- og serviceregionen rundt hovedstaden. Utfordringene er størst i den indre sonen rundt Oslo tettsted, men omfatter også i varierende grad mange kommuner i Akershus og byregionene omkring Drammen og Moss.

Med henvisning til utredningene som er utført i forbindelse med arbeidet med hovedstadsmeldingen konkluderes det i stortingsmeldingen med at styringsutfordringene gjør seg sterkest gjeldende innen regionale areal- og transportoppgaver i regionen. Det vises til at hovedproblemet er knyttet til manglende horisontal og tverrsektoriell samordning mellom eksisterende regionale areal- og transportoppgaver i kommunesektoren. Videre pekes det på behov for vertikal samordning til visse definerte statlige oppgaver, hovedsakelig innen transportsektoren. Det slås fast at styringsutfordringene dreier seg i mindre grad om tjenesteproduksjon innenfor velferdssektorene.

Byrådet er enige i at styringsutfordringene i Osloregionen først og fremst er knyttet til areal- og transportoppgavene, da disse oppgavene krever forpliktende samhandling mellom både kommuner, fylkeskommuner og staten samtidig for gode løsninger. Dette vil ikke endre seg ved de nye oppgaver som foreslås lagt til regionnivået.

I stortingsmeldingen er det presentert fire alternative modeller for å løse disse styringsutfordringene. To av modellene er basert på en regionmodell hvor bl.a. areal- og transportoppgaver overføres fra Oslo kommune til et nytt mellomnivå. Dette er uaktuelle løsninger for Oslo kommune. Det vises til at ved at kommunen har ansvar for både arealpolitikken og det meste av transportpolitikken er areal- og transportoppgavene i dag godt samordnet. Kollektivtrafikken er integrert i byutviklingen gjennom den sterkt banebaserte kollektivtrafikken i byen. Disse samordningsgevinstene må ikke gå til spille for å oppnå marginale samordningsgevinster utover kommunens grenser.

Byrådet mener det kan være aktuelt å vurdere om etablering av et eget særorgan med indirekte politisk styring kan representere et potensial for å håndtere areal- og transportutfordringene i regionen. Et felles kollektivselskap, som nå er i ferd med å etableres for Oslo og Akershus for kjøp av nærtrafikkjenester, bør også etter hvert omfatte kjøp av nærtrafikkjenester med tog. Byrådet viser til at viktige prinsipper for en slik organisering er drøftet i utredningen om alternative styringsmodeller i Osloregionen.

Offentlige oppgaver knyttet til verdiskaping, næringsutvikling og innovasjon for å styrke samarbeidet mellom myndigheter, næringsliv og kompetansemiljøer, er i liten grad avhengig av administrative grenser. Her er spørsmålet mer hvordan en samlet territoriell politikk kan utvikles for å møte den økende internasjonale konkurransen, der Osloregionen med landets hovedstad og største by i sentrum ofte er det eneste nasjonale alternativet for utenlandske investeringer og aktuell lokalitet for ressurspersoner innen næringsliv, forskning eller kultur.

Nettverkene som nå utvikles gjennom samarbeidsalliansen Osloregionen, næringsklyngene og kunnskapsalliansen gir etter byrådets oppfatning et godt grunnlag for å utvikle et nærmere samarbeid mellom myndigheter og regionale aktører om verdiskaping og næringsutvikling uavhengig av fremtidig forvaltningsløsning for Osloregionen.

Fremtidig geografisk inndeling

Utgangspunktet for reformen er at det skal være tre folkevalgte nivå i landet. Byrådet mener at oppgavedelingen mellom staten og kommunesektoren i tilfelle må være styrende for hvilken inndeling det regionale mellomnivået skal ha. Byrådet legger til grunn at de særskilte utfordringene i hovedstadsregionen og Oslos spesielle rolle som hovedstad og storby ivaretas ved reformen. En forvaltningsløsning basert på at Oslo kommune defineres som egen region vil sikre dette og samtidig ivareta helheten i reformen. Det vises til at forutsatt overføring av ressurser og midler mener byrådet at Oslo kommune kan overta alle oppgaver som etter Stortingets vedtak 10.05.2007 er aktuelt å overføre til regioner fra statlig nivå.

I brev av 09.01.2007 fra KRD blir fylkeskommunene anmodet om å legge opp til prosesser regionalt og lokalt for å avklare inndelingen til det regionale mellomnivået, både for foretrukket modell og den alternative modellen. I brev av 11.01.2007 fra KRD til kommunene understrekes det at det forventes at aktørene i Osloregionen blir enige om en modell som kan løse styringsutfordringene i regionen. Byrådet har i denne sammenheng lagt vekt på å ha dialog i styret for samarbeidsalliansen Osloregionen for å få drøftet hvilke

forutsetninger og hvilken geografisk inndeling en eventuell landsdelsregion for Østlandet må bygge på og viser til uttalelse fra styret i Osloregionen, vedtatt 11.04.2007.

Det fremgår av styrets vedtak at flertallet av deltagende fylkeskommuner og kommuner i samarbeidsalliansen Osloregionen ønsker at Osloregionen blir det geografiske området for en eventuell ny landsdelsregion for hovedstadsregionen. Styret legger vekt på at de deltagende fylkeskommunene og kommunene gjennom aktiv innmelding i den strategiske alliansen allerede har markert sin regionale tilhørighet til denne regionen. En landsdelsregion med et slikt geografisk omfang samsvarer i stor grad med den funksjonelle Osloregionen med felles bolig-, service- og arbeidsmarked.

Vedtaket i styret 11.04.2007, bygger på den forutsetning at en landsdelsregion med direkte valgt regionting, der Oslo kommune inngår, bare er aktuell dersom det foretas en omfattende desentralisering av oppgaver; bl.a. alle oppgaver som i dagens modell ivaretas på statlig nivå innen helse, forskning og utdanning, næringspolitikk, landsbruks- og fiskeripolitikk, miljøforvaltning, kultur, vei og jernbane og flyplasser. Med de oppgaver som regionene vil få etter Stortinget vedtak 10.05.2007, er landsdelsmodellen ikke aktuell i forhold til de forutsetninger som ligger i Osloregionens uttalelse.

Byrådet viser til at en landsdelsregion der Oslo kommune inngår heller ikke lar seg forene med det bystyret i tidligere vedtak har lagt til grunn om ikke å ha noe nytt forvaltningsnivå mellom kommunen og staten.

Fylkestingenes vedtak om regioninndeling, juni 2007

En oversikt utarbeidet av KS viser at i tillegg til Oslo kommune går syv andre fylkesting inn for en forsterket fylkeskommune som modell for det folkevalgte regionale nivået. De øvrige fylkesting ønsker regionmodell, men flesteparten mangler partnere, dvs. at det er ulike syn på hvordan inndelingsgrensene bør være.

Etter byrådets oppfatning styrker dette Oslo kommunes syn om at regionale utfordringer ikke bør knyttes til ett entydig geografisk område, men må løses gjennom forpliktende samarbeid mellom myndigheter og regionale aktører, tilpasset de lokale forutsetningene i regionen og hvilke oppgaver det er snakk om.

Byrådet innstiller til bystyret å fatte følgende vedtak:

Oslo kommune finner ikke grunn til å endre det foreløpige vedtak 20.06.2007 og avgir følgende endelige uttalelse til regjeringens inndelingsforslag i St.meld. nr 12 (2006-2007) "Regionale fortrinn - regional framtid":

Reformen som regjeringen legger opp til i stortingsmeldingen har som utgangspunkt at det skal være tre folkevalgte nivå i landet. Oslo kommune mener at oppgavedelingen mellom staten og kommunesektoren i tilfelle må være styrende for hvilken inndeling det regionale mellomnivået skal ha. Avstanden mellom det nivået der beslutningene tas og befolkningen som berøres må være kortest mulig ved at det skjer en omfattende desentralisering av oppgaver som i dag løses på statlig nivå.

Oslo kommune legger til grunn at de særskilte utfordringene i hovedstadsregionen og Oslos spesielle rolle som hovedstad og storby ivaretas ved reformen. Det forutsettes at reformens mål om et forsterket folkestyre og demokrati på lokalt og regionalt nivå gjennom desentralisering av makt og myndighet og klar ansvarsdeling mellom

forvaltningsnivåene betyr at ingen oppgaver sentraliseres og at Oslo kommune beholder dagens fylkeskommunale oppgaver. Kommunen legger også til grunn at det i denne reformen ikke er aktuelt å foreta endringer i kommunestrukturen på Østlandet med unntak av der dette skjer etter kommunenes eget ønske. Oslo kommune ønsker ikke at det etableres noe nytt forvaltningsnivå mellom kommunen og staten.

Med de oppgaver som Stortinget har vedtatt at regionene skal ha ansvar for, mener Oslo kommune det ikke er grunnlag for å foreta endringer i den geografiske inndelingen i Osloregionen. Kommunen viser i denne sammenheng til at forutsatt overføring av nødvendige ressurser og midler kan Oslo kommune overta alle oppgavene som foreslås overført fra statlig nivå til regionene. Oslo kommune ønsker derfor å bli definert som egen region. Det er gode grunner til å opprettholde en særstatus for Oslo i landets forvaltningssystem. Selve hovedstadsfunksjonen er i seg selv et viktig hensyn som må ivaretas, og som bør kunne danne grunnlag for at Oslo får en særstatus som egen hovedstadsregion. Det er også viktig å peke på at Oslo etter valgt i 2007 vil bestå av 15 bydeler med direkte folkevalgt representasjon, og som dekker mange av de oppgavene som vanlige kommuner har i dag.

Oslo kommune mener en forvaltningsløsning basert på at Oslo kommune defineres som egen region ikke er til hinder for en regioninndeling for øvrige deler av Østlandet, basert på en balansert flerkjernestruktur. Samordnings- og styringsutfordringer vil da som i dag måtte løses gjennom forpliktende samarbeid mellom øvrige regioner og kommuner, kombinert med eventuelle spesielløsninger for areal- og transportspørsmål. Oslo kommune og Akershus fylkeskommune har vist at dette er mulig. Både gjennom arbeidet med Oslopakke 3 og sammenslåing av StorOslo Lokaltrafikk og Oslo Sporveier har de to fylkeskommunene funnet konkrete løsninger for regionale transportutfordringer. Forslagene om deling av eierskapet i Innovasjon Norge mellom staten og regionene og oppretting av regionale innovasjonsselskaper med hoveddelen av SIVAs innovasjonsaktiviteter forutsettes utredet nærmere.

Oslo kommune mener at nettverkene som nå utvikles gjennom samarbeidsalliansen Osloregionen, næringsklyngene og kunnskapsalliansen gir et godt grunnlag for å utvikle et nærmere samarbeid mellom myndigheter og regionale aktører om regionens utfordringer. Samarbeidsalliansen Osloregionen har bl.a. grepet fatt i viktige felles områder som utvikling av en overordnet areal- og transportstrategi, strategier for kompetanseutvikling og verdiskaping, internasjonal profilering og sosial infrastruktur. Dette viser at til tross for at styringsutfordringer eksisterer og prosessene kan være krevende er det vilje i regionen til å komme frem til felles løsninger.

Med henvisning til at fylkeskommunene er bedt om å avklare både foretrukket og alternativ modell for den fremtidige regionale inndelingen har Oslo kommune vurdert alternativene, og bare funnet å kunne anbefale følgende:

1.

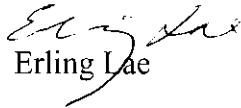
Oslo kommune ønsker at dagens grenser og styringsform for kommunen opprettholdes og at Oslo kommune defineres som egen region.

Samordnings- og styringsutfordringer forutsettes som i dag å bli løst gjennom forpliktende samarbeid mellom øvrige regioner og kommuner, kombinert med eventuelle spesielløsninger for areal- og transportspørsmål. Gjennom arbeidet med Oslopakke 3 og den fremforhandlede avtalen om sammenslåing av StorOslo Lokaltrafikk og Oslo Sporveier har Oslo Kommune og Akershus fylkeskommune funnet konkrete løsninger på dette. Oslo kommune viser videre til at nettverkene som nå utvikles gjennom samarbeidsalliansen Osloregionen, næringsklyngene og kunnskapsalliansen gir et godt grunnlag for å utvikle et nærmere samarbeid mellom myndigheter og regionale aktører om regionens utfordringer.

2.

Oslo kommune ønsker ikke at det etableres noe nytt forvaltningsnivå mellom kommunen og staten. En alternativ modell med landsdelsregion, der Oslo kommune inngår, lar seg ikke forene med dette.

Byrådet, den 11.10.2007

Erling Læe

Trykte vedlegg:

1. St.meld. nr. 12 (2006-2007) "Regionale fortrinn – regional framtid". Kortversjon
2. Brev fra KRD av 09.01.2007 til fylkeskommunene vedr. St.meld. nr. 12 (2006-2007) "Regionale fortrinn – regional framtid". Om prosessen for å avklare den regionale inndelingen.
3. Brev fra KRD av 11.01.2007 til kommunene vedr. St.meld. nr. 12 (2006-2007) "Regionale fortrinn – regional framtid". Om prosessen for å avklare den regionale inndelingen.
4. Uttalelse fra styret i samarbeidsalliansen Osloregionen, vedtatt 11.04.2007.
5. Fylkestingenes vedtak om regioninndeling, juni 2007. Oversikt utarbeidet av KS

Utrykte vedlegg:

1. St.meld. nr. 12 (2006-2007) "Regionale fortrinn – regional framtid"
2. Oversendelse til KRD av 17.10.2005. Høring på distriktskommisjonens utredning – NOU 2004:19 – Livskraftige distrikter og regioner. (Bystyrets vedtak 29.09.2005, sak 357)
3. Oversendelse til KRD av 29.06.2006. Styringsutfordringer i Osloregionen. (Bystyrets vedtak 21.06.2006, sak 254)
4. Fylkestingenes vedtak om regioninndeling, juni 2007. Oversikt over de enkelte vedtak.

**TILLEGGSINNSTILLING TIL BYRÅDSSAK 200/07 - UTTALELSE TIL
HØRINGSNOTAT OM FORSLAG TIL NYE OPPGAVER TIL DET REGIONALE
FOLKEVALGTE NIVÅET**

Sammendrag:

I byrådssak 200/07 fremmet byrådet innstilling til bystyret om Oslo kommunes endelige uttalelse til regjeringens inndelingsforslag i St.meld. nr. 12 (2006-2007) "Regionale fortrinn – regional framtid". Her foreslår byrådet at det foreløpige vedtaket som bystyret fattet i møte 20.06.2007 følges opp og at det slås fast at Oslo kommune ønsker at dagens grenser og styringsform opprettholdes og at Oslo kommune defineres som egen region. Samordnings- og styringsutfordringer forutsettes som i dag å bli løst gjennom forpliktende samarbeid mellom øvrige regioner og kommuner.

Byrådssak 200/07 lå til behandling til bystyrets møte 14.11.2007, men ble vedtatt tilbakesendt finanskomiteen etter at det var blitt mottatt varsel om at fristen for uttalelse ville bli forlenget og sett i sammenheng med høringsnotat om fremtidige oppgaver til regionene.

Denne saken er en tilleggsinnstilling til byrådssak 200/07 og gjelder uttalelse til høringsnotat av 26.02.2008 om forslag til nye oppgaver til det regionale folkevalgte nivået. Her er de nye oppgavene til det regionale folkevalgte nivået konkretisert og Kommunal- og regionaldepartementet har invitert fylkeskommunene og kommunene til å avgi uttalelse om oppgavene. Høringsfristen både til oppgaver og regional inndeling er 30.04.2008.

I tilleggsinnstillingen opprettholdes vurderingen av at forutsatt overføring av ressurser og midler, kan Oslo kommune ivareta alle oppgavene som foreslås overført til regionene. Byrådet understreker imidlertid at det er viktig at det ved overføringen av nye oppgaver tas hensyn til de reelle utgiftsbehov for oppgavene og at uavklarte spørsmål i den forbindelse klargjøres før reformen iverksettes. Byrådet mener at skatteinntektene bør tillegges økt vekt i finansieringsgrunnlaget ved overføringen av nye oppgaver.

I byrådssak 200/07 legges det vekt på at samordnings- og styringsutfordringer skal løses gjennom forpliktende samarbeid mellom offentlige myndigheter og regionale utviklingsaktører. Med henvisning til dette anbefaler byrådet at Oslo kommune sier seg tilfreds med at det i høringsnotatet understrekes at de nye oppgavene har som fellesnevner at de skal styrke det regionale folkevalgte nivået i rollen som utviklingsaktør. Spesielt etableringen av regionale forskningsfond, bedre fremtidige muligheter for direkte styring av riksveimidlene og ny plandel til plan- og bygningsloven sees som interessant for utvikling av samarbeid og samhandling mellom regionale aktører.

Byrådet foreslår at Oslo kommune tar til orientering at Innovasjon Norge videreføres som nasjonalt særlovsselskap og SIVA skal videreføres som et landsomfattende statsforetak, men at kommunen bør kunne stå fritt med hensyn til å engasjere seg i tilrettelegging for

innovativ virksomhet og utvikling av infrastruktur i hovedstadsregionen uten å måtte binde seg opp i et samarbeid med SIVA.

Saksfremstilling:

Innledning

I St.meld. nr. 12 (2006-2007) "Regionale fortrinn – regional framtid" presenterer regjeringen mål og oppgaver for nye regioner med utgangspunkt i at det skal være tre folkevalgte nivå i Norge. Med henvisning til at regjeringen senere skal legge frem et forslag til regional inndeling for Stortinget, ble fylkeskommunene ved brev av 09.01.2007 fra Kommunal- og regionaldepartementet (KRD) invitert til å fatte vedtak om inndeling i to omganger – et foreløpig vedtak innen 30.06.2007 og et endelig vedtak innen 01.12.2007.

Oslo bystyre fattet et foreløpig vedtak om regjeringens inndelingsforslag i møte 20.06.2007, sak 236. I byrådssak 200/07 av 11.10.2007 fremmet byrådet innstilling til bystyret om Oslo kommunes endelige vedtak om inndelingsspørsmålet. Det foreslås at det foreløpige vedtaket som bystyret fattet i møte 20.06.2007 følges opp og at det slås fast at Oslo kommune ønsker at dagens grenser og styringsform opprettholdes og at Oslo kommune defineres som egen region. Samordnings- og styringsutfordringer forutsettes som i dag å bli løst gjennom forpliktende samarbeid mellom øvrige regioner og kommuner.

Byrådssak 200/07 lå til behandling til bystyrets møte 14.11.2007, men ble vedtatt tilbakesendt finanskomiteen etter at det var blitt mottatt varsel om at fristen for uttalelse ville bli forlenget og sett i sammenheng med høringsnotat om fremtidige oppgaver til regionene.

Ved brev av 26.02.2008 fra KRD er det oversendt et bredt anlagt høringsnotat med invitasjon til fylkeskommunene og kommunene til å avgi uttalelse om de nye oppgavene til det regionale folkevalgte nivået. Høringsfristen både til oppgaver og regional inndeling er 30.04.2008. Det fremgår av brevet at regjeringen tar sikte på å legge frem en samlet proposisjon til Stortinget høsten 2008 med konkrete lovforslag om oppgaver og eventuelle forslag til endringer i fylkesinndelingen.

I denne saken gis en oppsummering av de foreslåtte nye oppgavene og forslag til høringsuttalelse fra Oslo kommune. Byrådet ser ikke behov for å endre byrådssak 200/07 om uttalelse til regjeringens inndelingsforslag på grunnlag av høringsnotatet.

De nye oppgavene til det regionale folkevalgte nivået

Av St.meld. nr. 12 (2006-2007) fremgår at alle oppgaver som fylkeskommunene i dag har ansvar for, med et mulig unntak for tannhelsetjenesten, foreslås overført til det nye regionale nivået. I tillegg skisserer regjeringen følgende kjerneoppgaver, jf. byrådssak 200/07:

- Styrking av den regionale planleggingen som virkemiddel
- Overføring av ansvar for øvrige riksveier (ikke stamveier)
- Eierskapet til Innovasjon Norge deles mellom staten og regionene
- Oppretting av regionale innovasjonsselskaper med hoveddelen av SIVAs innovasjonsaktiviteter
- Oppretting av regionale forskningsfond
- Grunnbevilgningene til de regionale forskningsinstituttene

- Utvalg av fylkesmannens oppgaver på grunnopplæringsområdet
- Ansvar for å forvalte alle spillemidler til kulturbygg
- Fylkesmannens oppgaver på landbruks- og matområdet med unntak av klagebehandling, kontroll av tilskottsforvaltningen, innsigelse, lovlighetskontroll og enkelte saker med vedtaksmyndighet
- Fylkesmannens oppgaver på miljøområdet, og som ikke er knyttet til tilsyn, klage, lovlighetskontroll og innsigelse, samt veiledning knyttet til dette.
- Oppgaver innen akvakulturforvaltningen
- Ansvar for drift og finansiering av fagskoleutdanningen.

Stortinget behandlet meldingen 10.05.2007 på grunnlag av Inst. S. nr. 166 (2006-2007). I all hovedsak støttet flertallet i Kommunal- og forvaltningskomiteen forslagene til endret oppgavefordeling, men hadde på noen områder merknader som er blitt lagt til grunn for KRDs oppfølging, bl.a. på området næringsutvikling, innovasjon og forskning.

Høringsnotatet som er utarbeidet inneholder en konkretisering av oppgavene som foreslås overført med forslag til lovforankring mv. Det fremgår av høringsnotatet at de nye oppgavene har som fellesnevner at de skal styrke det regionale folkevalgte nivået i rollen som utviklingsaktør. Det tas spesielt sikte på en tettere kobling mellom næringslivet, høyskolene, regionale forskningsaktiviteter og regionen for å legge til rette for næringsutvikling og innovasjon. For å styrke regional forskning og samspillet mellom næringsliv, høyskoler og regionen tas det sikte på å opprette en ny ordning med regionale forskningsfond. Videre vises det i høringsnotatet til at det overføres bl.a. store og viktige oppgaver innenfor samferdselssektoren, delt eierskap av Innovasjon Norge og det legges opp til etablering av regionale innovasjonsselskap i samarbeid mellom fylkeskommunene og SIVA.

Høringsnotatet inneholder også en omtale av videre utredningsarbeid om det regionale arbeid med folkehelse og at tannhelsetjenesten legges til fremtidige regioner som en styrket regional tannhelsetjeneste. Av høringsnotatet fremgår det også at regionale planprosesser med grunnlag i ny plandel til plan- og bygningsloven forventes å bli en viktig arena for samarbeid og samhandling mellom regionene og regional stat, kommunene, næringslivet og frivillige organisasjoner.

Kommentarer til oppgavene

I byrådssak 200/07 er det lagt til grunn at forutsatt overføring av ressurser og midler kan Oslo kommune ivareta alle oppgavene som er foreslått overført til regionene i stortingsmeldingen. Byrådet har gjennomgått konkretiseringen av oppgavene i høringsnotatet og ser ingen grunn til å endre denne vurderingen, men vil understreke at det er viktig at det ved overføringen av nye oppgaver tas hensyn til de reelle utgiftsbehov for oppgavene og at uavklarte spørsmål i den forbindelse klargjøres før reformen iverksettes.

Byrådet mener skatteinntektene bør tillegges økt vekt i finansieringsgrunnlaget for fylkeskommunene ved overføringen av nye oppgaver og styrking av rollen som regional utviklingsaktør. Et selvstendig finansieringsgrunnlag er viktig for å få til et levende lokaldemokrati og skape sammenheng mellom regionenes (fylkeskommunenes) inntekter og de folkevalgtes prioriteringer i rollen som regional utviklingsaktør.

Den nye ordningen med regionale forskningsfond er utredet av Forskningsrådet på oppdrag av Kommunal- og regionaldepartementet og Kunnskapsdepartementet. Det fremgår av utredningen at Forskningsrådet ser seg selv som aktiv bidragsyter i utvikling og forvaltning av de regionale forskningsfondene for å tilføre nødvendig kompetanse knyttet til kunnskap om forskningens betydning for innovasjon og verdiskaping, kunnskap om

forskningsystemer og øvrige virkemidler samt kunnskap om hensiktsmessige arbeidsprosesser i forskningsfinansiering. Forskningsrådet ønsker også å ha ansvar for å fasilitere nasjonale ekspertpaneler for vurdering av FoU-prosjekter og stimulere til samordning mellom de regionale forskningsfondene og nasjonale og internasjonale satsinger.

Byrådet er positiv til forslaget om regionale forskningsfond og mener dette vil understreke betydningen av at forskning er viktig for regional utvikling. Byrådet mener imidlertid at regionene i sterkere grad må inn i forvaltningen av fondene enn det som det er lagt opp til. Det er ikke byrådets oppfatning at Forskningsrådet innehar mer kompetanse på dette området enn det regionale nivået. Forskningsrådet har i mindre grad lyktes med å utforme regionale virkemidler med relevans for hovedstaden. Byrådet vil også hevde at regionene selv har kompetanse til å fasilitere ekspertpaneler. Når det gjelder innsatsområder som er felles på tvers av ulike regioner, har fylkeskommunene allerede erfaring for å kunne samarbeide. Staten bør imidlertid stimulere til hensiktsmessige samarbeidsarenaer. Byrådet er enig med Forskningsrådet i at fondene bør ha en økonomisk slagkraft av en viss størrelse. Det gir også større muligheter for å samarbeide på tvers.

Forslaget om etablering av regionale forskningsfond forutsetter at regionene utarbeider helhetlige FoU-strategier med sikte på å skape oppslutning om regionenes grunnleggende prioriteringer og veivalg og gi retning til samarbeidet mellom de regionale utviklingsaktørene. Byrådet mener FoU-strategien bør inngå i den regionale planstrategien som i Ot. prp. nr. 32 (2007-2008) er tatt inn som nytt obligatorisk element for planlegging på regionalt nivå. Planstrategien skal i følge planlovforslaget redegjøre for viktige utviklingstrekk og utfordringer, vurdere langsiktige utviklingsmuligheter og ta stilling til hvilke spørsmål som skal tas opp gjennom videre regional planlegging. Byrådet viser til at FoU-arbeid har en sentral plass i denne sammenheng.

I høringsnotatet er også styringen av Innovasjon Norge og etableringen av regionale innovasjonsselskap utredet nærmere. Byrådet viser til at det både i kommunens foreløpige uttalelse til regjeringens inndelingsforslag (bystyresak 91/07) og i byrådssak 200/07 ikke er tatt stilling til dette i påvente av høringsnotatet.

Det fremgår av høringsnotatet at Innovasjon Norge skal videreføres som nasjonalt særlovsselskap med formål å bidra til bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling i hele landet. Det legges opp til at regionene/fylkeskommunene samlet skal eie inntil 49 % av selskapet. Statens innskudd skal fortsatt være 10 mill. kroner, mens regionene forutsettes å ha like stor eierandeler hver, totalt 9,6 mill. kroner. Det tas sikte på at selskapets totale innskuddskapital økes ved at regionene går inn med innskudd tilsvarende eierandelen. Nye vedtekter for selskapet skal være operative fra januar 2010 og fastsattes i et eget foretaksmøte.

Styringen av Innovasjon Norge vil skje gjennom eiermøte, hovedstyre og regionstyrer. Bortsett fra at regionene kommer inn på eiersiden og gis innflytelse gjennom eiermøtene, er organisasjonsmodellen ikke ulik dagens modell. Byrådet vil påpeke viktigheten av at regionstyrene gis reell innflytelse over virksomheten innenfor eget geografisk virkeområde. Når det gjelder sammensetningen av regionstyrene mener byrådet at representantene må inneha gode kunnskaper om norsk næringsliv, og at det også er viktig med bakgrunn fra norsk næringsliv/finans. Regionene bør oppnevne flertallet i regionstyrene slik flertallet i kommunalkomiteen har gått inn for når det gjelder styrene for de regionale forskningsfondene. Regionenes administrasjon bør også kunne inneha samme observatørrolle som under dagens ordning.

Det fremgår av høringsnotatet at SIVA skal videreføres som et landsomfattende statsforetak med ansvar for tilrettelegging og utvikling av infrastruktur tilknyttet eiendom og innovasjon i hele landet. Byrådet noterer seg dette, men kan ikke se behovet for å opprette et regionalt innovasjonsselskap sammen med SIVA. Oslo kommune eier i dag 11 % i Forskningsparken AS, der også SIVA i de senere år er blitt stor aksjonær. Byrådet mener imidlertid at Oslo kommune bør kunne stå fritt med hensyn til å engasjere seg i tilrettelegging for innovativ virksomhet og utvikling av infrastruktur uten å måtte binde seg opp i et samarbeid med en stor statlig aktør.

I St.meld. nr. 12 (2006-2007) viser regjeringen til at regional planlegging bør styrkes og at den vil følge opp dette i arbeidet med ny plan- og bygningslov. I Ot. prp. nr. 32 (2007-2008) er dette fulgt opp med nye bestemmelser med muligheter for mer styrende arealbruk enn dagens fylkesplanlegging og juridisk bindende interkommunale planer. Det er ingen avhengighet mellom forvaltningsreformen slik den er foreslått i KRDs høringsnotat og forslaget til ny plan- og bygningslov. Samtidig vil disse endringene kunne styrke hverandre og gi større handlingsrom og tyngde i regional planlegging enn i dag.

Byrådet viser til at bedre fremtidige muligheter for direkte styring av riksveimidlene og nye arealplanvirkemidler er spesielt interessant for Oslo med tanke på muligheten for oppfølging av kommuneplanmål og den vedtatte areal- og transportstrategien for Osloregionen gjennom regionalt samarbeid.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Denne saken er en høringsuttalelse som i seg selv ikke medfører økonomiske eller administrative konsekvenser.

Byrådet innstiller til bystyret å fatte følgende vedtak:

Oslo kommune avgir følgende uttalelse til høringsnotat om forslag til nye oppgaver til det regionale folkevalgte nivået:

Oslo kommune legger til grunn at forutsatt overføring av ressurser og midler kan kommunen ivareta alle oppgavene som foreslås overført til det regionale folkevalgte nivået. Det understrekes at det er viktig at det ved overføringen av nye oppgaver tas hensyn til de reelle utgiftsbehov for oppgavene og at uavklarte spørsmål i den forbindelse klargjøres før reformen iverksettes.

Oslo kommune mener skatteinntektene bør tillegges økt vekt i finansieringsgrunnlaget for fylkeskommunene ved overføringen av nye oppgaver og styrking av rollen som regional utviklingsaktør. Et selvstendig finansieringsgrunnlag er viktig for å få til et levende lokaldemokrati og skape sammenheng mellom regionenes (fylkeskommunenes) inntekter og de folkevalgtes prioriteringer i rollen som regional utviklingsaktør.

Oslo kommune legger vekt på at samordnings- og styringsutfordringer skal løses gjennom forpliktende samarbeid mellom offentlige myndigheter og regionale utviklingsaktører. Oslo kommune er derfor tilfreds med at det i høringsnotatet understrekes at de nye oppgavene har som fellesnevner at de skal styrke det regionale folkevalgte nivået i rollen som utviklingsaktør og at det spesielt tas sikte på en tettere kobling mellom næringslivet, høyskolene, regionale forskningsaktiviteter og regionen for å legge til rette for næringsutvikling og innovasjon.

Oslo kommune er positiv til etablering av regionale forskningsfond og mener dette vil understreke betydningen av forskning som et viktig virkemiddel for regional utvikling.

Kommunen ser etableringen av regionale forskningsfond, bedre fremtidige muligheter for direkte styring av riksveimidlene og ny plandel til plan- og bygningsloven som interessant for utvikling av samarbeid og samhandling mellom regionale aktører.

Oslo kommune mener imidlertid at regionene i sterkere grad må inn i forvaltningen av de regionale forskningsfondene enn det som det er lagt opp til og viser til at for innsatsområder som er felles på tvers av ulike regioner, har fylkeskommunene allerede erfaring med å kunne samarbeide. Staten bør først og fremst stimulere til hensiktsmessige samarbeidsarenaer. Oslo kommune er enig i at fondene bør ha en økonomisk slagkraft av en viss størrelse. Det gir også større muligheter for et samarbeid på tvers.

Oslo kommune tar til orientering at Innovasjon Norge videreføres som nasjonalt særlovsselskap og SIVA skal videreføres som et landsomfattende statsforetak. Kommunen vil i den forbindelse påpeke viktigheten av at regionstyrene i Innovasjon Norge gis reell innflytelse over virksomheten innenfor eget geografisk virkeområde. Når det gjelder sammensetningen av regionstyrene mener Oslo kommune at representantene må inneha gode kunnskaper om norsk næringsliv, og at det også er viktig med bakgrunn fra norsk næringsliv/finans. Regionene bør oppnevne flertallet i regionstyrene slik flertallet i kommunalkomiteen har gått inn for når det gjelder styrene for de regionale forskningsfondene.

Oslo kommune kan ikke se behovet for å opprette et regionalt innovasjonsselskap sammen med SIVA i hovedstadsregionen og mener kommunen bør kunne stå fritt med hensyn til å engasjere seg i tilrettelegging for innovativ virksomhet og utvikling av infrastruktur uten å måtte binde seg opp i et samarbeid med en stor statlig aktør.

Byrådet, den 17.04.2008

Erling Lae

Trykte vedlegg:

1. Høringsbrev av 26.02.2008 fra KRD. Forvaltningsreformen – høringsnotat om forslag til nye oppgaver til det regionale folkevalgte nivået.
2. Høringsnotat – sammendrag (Kap 1.1 og 1.2 av høringsnotat av 26.02.2008)

Utrykte vedlegg:

1. Høringsnotat av 26.02.2008. Forvaltningsreformen – forslag til nye oppgaver til det folkevalgte regionale nivået.